RANGOS SUTARTIS

SUTARTIES BENDROSIOS SĄLYGOS (BS)

TURINYS

1 SĄVOKOS ... 1
2 SUTARTIES SUDĖTIS IR AIŠKINIMAS ... 3
3 SUTARTIES OBJEKTAS ... 4
4 ŠALIŲ PATVIRTINIMAI IR GARANTIJOS ... 4
5 ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS ... 6
6 TECHNINIS DARBO PROJEKTAS ... 9
7 DARBŲ PRIĖMIMAS-PERDAVIMAS.DARBŲ PABAIGA ... 9
8 SUTARTIES KAINA ... 10
9 ATSISKAITYMO UŽ DARBUS TVARKA ... 10
10 SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMAS ... 11
11 SUTARTIES KAINOS PERŽIŪRA ... 13
11[1] ANKSTYVASIS SUTARTIES KAINOS APMOKĖJIMAS IR DISKONTO TAIKYMAS ... 13
12 ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ ... 14
13 SUTARTIES NUTRAUKIMAS ... 16
14 AVANSAS (IŠANKSTINIS MOKĖJIMAS) ... 17
15 SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS, GARANTINIO LAIKOTARPIO ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS ... 18
16 CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS ... 18
17 INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS ... 19
18 KONFIDENCIALI INFORMACIJA ... 20
19 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE) ... 20
20 RANGOVO TEISĖ PASITELKTI TREČIĄSIAS ŠALIS (SUBRANGA) ... 21
21 SPECIALISTAI IR JŲ KEITIMO TVARKA ... 21
22 SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS ... 21
23 TAIKYTINA TEISĖ IR GINČŲ SPRENDIMAS ... 22
24 ATITIKTIES KIBERNETINIO SAUGUMO REIKALAVIMAMS UŽTIKRINIMAS ... 22
25 KITOS SUTARTIES SĄLYGOS ... 23

1 SĄVOKOS

1.1.	**Darbai**	Sutarties Specialiosiose sąlygose ir Techninėje specifikacijoje nurodyti ir visi kiti Rangovo turimi atlikti darbai, veiksmai ar paslaugos, kurie reikalingi Sutartyje numatytiems įsipareigojimams įvykdyti, taip pat statybos užbaigimo procedūrų vykdymas (jeigu taikoma).
1.2.	**Darbo diena**	Jei šioje Sutartyje nenustatyta kitaip, ši sąvoka reiškia darbo dieną Lietuvos Respublikoje.
1.3.	**Darbų (Darbų etapo) atlikimo terminas**	Laikas, skaičiuojamas nuo Darbų pradžios iki Darbų (Darbų etapų, jei tai numatyta) perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos.
1.4.	**Darbų perdavimo-priėmimo aktas**	Dokumentas, įforminantis Darbų (Darbų etapo) perdavimą-priėmimą, pasirašomas vadovaujantis Sutartyje nustatyta tvarka.
1.5.	**Darbų pradžia**	Sutarties SS nurodyta Darbų vykdymo pradžia. Jeigu Sutarties SS nenurodyta kitaip, Darbų pradžia laikoma pirma diena po Sutarties įsigaliojimo datos.
1.6.	**Diena**	Jei šioje Sutartyje nenustatyta kitaip, ši sąvoka reiškia kalendorinę dieną.
1.7.	**Defektas**	Medžiagų, Įrenginio arba Darbų yda, trūkumas, taisytinas dalykas, įskaitant atvejus, kai kažko yra per mažai arbai visai nėra.
1.8.	**Etapas**	Funkciniu ir organizaciniu požiūriu tarpusavyje susiję Darbai, apibrėžti Sutartyje kaip atskiras etapas, kurie turi būti atlikti iki tam etapui nustatyto termino pabaigos.
1.9.	**Grafikas**	Rangovo parengtas ir Užsakovui pateiktas Darbų vykdymo tvarkaraštis, kuriame turi būti numatytas Darbų vykdymo

		eiliškumas ir tarpusavio priklausomybė, laikantis Darbų (Darbų etapų, jei tai numatyta) atlikimo terminų.
1.10.	**Intelektinės nuosavybės teisės**	Visos Teisės aktais saugomos autorių turtinės teisės į kūrinius, įskaitant teises į kompiuterių programas, *sui generis* teisės į duomenų bazes, gretutinės turtinės teisės į gretinių teisių objektus, teisės į pareikštus registruoti ar registruotus prekių ženklus, teisės į išradimus, teisės į pareikštą registruoti ar registruotą dizainą, taip pat teisės į domenų vardus, interneto programėlių, socialinių tinklų paskyras, teisės į duomenis, teisės į konfidencialią informaciją.
1.11.	**Įranga**	Visi įrenginiai, sistemos, mechanizmai, prietaisai, įrankiai, mašinos ir agregatai, reikalingi tinkamai atlikti Darbus bei kitas Rangovo prievoles pagal Sutartį. Sąvoka „Įranga“ apima tiek Įrangą, kuri reikalinga kaip sudedamoji Darbų dalis ir atlikus juos lieka statybvietėje, tiek Įrangą, kuri naudojama tam, kad būtų galima atlikti Darbus, o juos atlikus pašalinama iš Darbų vykdymo vietos.
1.12.	**Išlaidos**	Visos pagrįstai patirtos Rangovo tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, susijusios su Sutartyje numatytais Darbais. Į išlaidas negali būti įskaičiuojamos negautos pajamos.
1.13.	**Medžiagos**	Visos statybinės medžiagos, statybos produktai, žaliavos bei gaminiai, o taip pat bet kokios kitos medžiagos, kurios yra reikalingos tinkamai atlikti Darbus ir kitas Rangovo prievoles pagal Sutartį (išskyrus Įrangą).
1.14.	**Pasiūlymas**	Vykdant Pirkimo procedūras Rangovo pateiktų dokumentų visuma Darbams pagal šią Sutartį atlikti.
1.15.	**Pirkimas**	Užsakovo atliekamas PĮ reglamentuojamas pirkimas, kurio tikslas – sudaryti Rangos sutartį.
1.16.	**Pirkimo dokumentai**	Užsakovo pateikiami arba nurodomi dokumentai, kuriuose aprašomi ar nustatomi Pirkimo ar jo procedūros elementai, kaip tai apibrėžta PĮ.
1.17.	**PĮ**	Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto srityje veikiančių perkančiųjų subjektų, įstatymas (aktuali redakcija).
1.18.	**Rangovas**	Asmuo ar asmenų grupė, nurodyti šios Sutarties SS, su kuriuo sudaryta ši Sutartis dėl Darbų atlikimo.
1.19.	**Statinio projektas (taip pat – Projektas)**	Normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma[1].
1.20.	**Statybos produktas**	Kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 305/2011[2].
1.21.	**Statybvietė**	Statinio statybos darbų vieta, kurios ribos nustatomos statinio projekte atsižvelgiant į vykdomus statybos darbus ir gali sutapti ar nesutapti su statybos sklypo ribomis. Nesutapimo atveju statybvietės dalimi taip pat laikomas žemės plotas, kurio statytojas nevaldo nuosavybės teise arba nevaldo ir nenaudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir kurio ribas nustato statytojo ir šio žemės ploto savininko (ar asmens, disponuojančio žeme) sutartis, ir statinys, kai visi statybos darbai atliekami statinio viduje[3].
1.22.	**Subrangovas**	Rangovo pasiūlyme nurodytas ar, laikantis PĮ reikalavimų, sudarius Sutartį ar jos vykdymo metu pasitelktas (neatsižvelgiant į tai, kokie teisiniai ryšiai sieja šį asmenį su Rangovu) juridinis arba fizinis asmuo, kuris pagal galiojantį tarpusavio sandorį su Rangovu, Rangovo pasitelkiamas atlikti Sutartyje nurodytus Darbus ar tam tikras konkrečias su Darbų atlikimu susijusias funkcijas.

[1] Statybos įstatymo 2 str. 61 p.
[2] Statybos įstatymo 2 str. 94 p.
[3] Statybis įstatymo 2 str. 98 p.

1.23.	**Sulaikoma suma**	Sutarties SS nurodyto dydžio pinigų suma, kuri yra išskaičiuojama iš mokėjimų Rangovui pagal Sutartį, sulaikoma, kaip užtikrinimas, kad Rangovas tinkamai užbaigs Darbus, ir sumokama Rangovui įvykus visoms atsiskaitymo sąlygoms.
1.24.	**Susitarimas**	Šalių pasirašytas susitarimas dėl asmens duomenų tvarkymo, kuriame yra reglamentuotos Šalių teisės ir pareigos, susijusios su asmens duomenų tvarkymu bei jų apsauga.
1.25.	**Sutarties BS**	Sutarties bendrosios sąlygos, kurios yra sudėtinė ir neatskiriama Sutarties dalis, nustatanti standartines Sutarties nuostatas bei standartines Rangovo ir Užsakovo teises, pareigas bei atsakomybę.
1.26.	**Sutarties SS**	Sutarties specialiosios sąlygos, kuriose aptariamas Sutarties objektas, Darbų apimtis ir kaina bei įkainiai (jei taikomi), Darbų atlikimo terminai bei kitos Šalių sutartos specialiosios sąlygos, taip pat nurodomi Sutarties BS pakeitimai ar papildymai.
1.27.	**Sutarties kaina**	Rangovui pagal Sutartį mokėtina pinigų suma su PVM.
1.28.	**Sutartis**	Ši Sutartis (susidedanti iš Sutarties BS 2.1 punkte išvardintų dokumentų), pagal kurią Rangovas įsipareigoja Sutartyje numatytomis sąlygomis ir terminais atlikti Sutartyje numatytus Darbus ir ištaisyti trūkumus (jei tokių būtų), o Užsakovas įsipareigoja priimti Darbus ir sumokėti už juos Rangovui Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir terminais.
1.29.	**Šalis**	Rangovas arba Užsakovas, kiekvienas atskirai. Šalys – Rangovas ir Užsakovas kartu.
1.30.	**Techninė specifikacija**	Dokumentas, kuriame nustatyti Darbų techniniai reikalavimai bei kiti Darbams apibūdinti reikalingi duomenys, įskaitant visus pagal Sutartį daromus šio dokumento papildymus ir pataisymus.
1.31.	**Teisės aktai**	Lietuvos Respublikos teisės aktai ir tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai ar bet kokios trečiosios šalies dokumentai, kurie, nepriklausomai nuo jų teisinės galios ir (arba) jurisdikcijos, saisto bet kurią Šalį ir (arba) turi įtakos šios Sutarties vykdymui bei Užsakovo vidaus teisės aktai, su kuriais Rangovas buvo supažindintas ir (ar) kurie yra viešai paskelbti Užsakovo internetinėje svetainėje.
1.32.	**Trečioji šalis**	Bet kuris kitas fizinis arba juridinis asmuo, kuris nėra šios Sutarties Šalis.
1.33.	**Užsakovas**	Sutarties SS nurodytas juridinis asmuo ar jo filialas, perkantis Sutarties SS nurodytus Darbus iš Rangovo.
1.34.	**Žiniaraščiai (Darbų įkainių sąrašai)**	Dokumentai, kuriuose nurodomi Rangovo siūlomi Darbų įkainiai.

2 SUTARTIES SUDĖTIS IR AIŠKINIMAS

2.1. Ši Sutartis yra vientisas ir nedalomas dokumentas, kurį sudaro toliau išvardinti dokumentai. Sutartį sudarantys dokumentai turi būti suprantami kaip paaiškinantys vienas kitą. Bet kokio Sutartį sudarančių dokumentų nuostatų neatitikimo ar neaiškumo atveju, toks neatitikimas ar neaiškumas išaiškinamas dokumentus aiškinant tokia eilės tvarka:

2.1.1. Techninė specifikacija (su Pirkimo procedūros metu teiktais jos išaiškinimais ir su priedais, jei jie pridedami);

2.1.2. Sutarties SS turi viršenybę Sutarties BS atžvilgiu; Sutarties sąlygos turi viršenybę priedų atžvilgiu;)

2.1.3. priedai, išvardyti Sutarties SS pateiktame sąraše aukščiau, turi viršenybę virš žemiau išvardytų priedų;

2.1.4. tuo atveju, kai Šalių Susitarimu yra keičiama Sutarties sąlyga arba priedas, naujai sutartoji Sutarties sąlyga ar naujai sutartos priedo nuostatos turi viršenybę virš pakeistųjų;

2.1.5. jeigu Šalys susitaria dėl Sutarties sąlygų arba priedo papildymo nauja sąlyga, neatitikimo ar neaiškumo atveju tokia sąlyga turi viršenybę atitinkamai virš kitų Sutarties sąlygų arba kitų to priedo nuostatų;

2.1.6. jeigu Šalys susitaria dėl naujo priedo, Šalys turi sutarti dėl naujojo priedo įtraukimo į priedų sąrašą vietos. Jeigu naujas priedas yra įterpiamas į priedų sąrašą, jam turi būti suteikiamas eilės numeris su viršutiniu indeksu, atsižvelgiant į priedų eiliškumą (pvz., priedas Nr. 10^{1}). Tačiau bet

kuriuo atveju joks naujas priedas negali turėti viršenybės virš Pirkimo dokumentų ir Techninės specifikacijos.

2.2. Jei Sutartyje yra neaiškumų, neatitikimų ar prieštaravimų, taisyklės, nustatytos aukštesnės galios Sutarties dokumente, visada yra laikomos pakeičiančiomis žemesnės galios Sutarties dokumente nustatytas analogiškas taisykles nuo Sutarties pasirašymo dienos.

2.3. Jei Sutartyje nenustatyta kitaip, Sutarties tekstas turi būti suprantamas taikant šias pagrindines aiškinimo taisykles:

2.3.1. Žodžiai, žymintys konkrečią asmens lytį, reiškia bet kurią lytį;

2.3.2. Žodžiai, žymintys vienaskaitą, reiškia ir daugiskaitą, žodžiai, žymintys daugiskaitą, reiškia ir vienaskaitą;

2.3.3. Žodžiai „susitarti“, „susitarė“, „susitarimas“ visada reiškia, kad atitinkamas susitarimas Šalių turi būti įformintas raštu;

2.3.4. „raštu“ reiškia visas šioje Sutartyje nustatytas taisykles, taip pat - bet kurios Šalies sudarytus popierinius ir (arba) elektroninius dokumentus bei bet kokius Sutartyje nurodytomis komunikacijos priemonėmis (įskaitant, bet neapsiribojant – el. paštu) kitai Šaliai pateiktus pranešimus.

2.4. Visos šioje Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė. Kitos šioje Sutartyje vartojamos, tačiau Sutarties BS 1 skyriuje neapibrėžtos sąvokos, atitinka sąvokas, nurodytas PĮ ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.

2.5. Tiek šios Sutarties BS, tiek Sutarties SS yra sudarytos, vadovaujantis PĮ, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų Teisės aktų nuostatomis. Esant situacijai, kai Sutarties BS ir (ar) Sutarties SS neatitinka PĮ išdėstytų reikalavimų, taikomos PĮ normos.

3 SUTARTIES OBJEKTAS

3.1. Šia Sutartimi Rangovas įsipareigoja per Sutartyje nurodytą Darbų atlikimo terminą įvykdyti Techninėje specifikacijoje nurodytus Darbus kaip numatyta Sutartyje ir ištaisyti Darbų atlikimo defektus (jei tokių būtų), o Užsakovas įsipareigoja sudaryti Rangovui būtinas sąlygas Darbams atlikti, Sutartyje numatyta tvarka priimti Darbų rezultatą ir sumokėti Rangovui Sutartyje numatytą kainą.

3.2. Šalys susitaria, jog Užsakovas nėra įpareigotas ir neprivalo užsakyti visų Techninėje specifikacijoje nurodytų Darbų (tiek kiekybine, tiek rūšine išraiška). Apie Darbų ar jų dalies atsisakymą Užsakovas privalo raštiškai informuoti Rangovą iki jų atlikimo pradžios ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas, o jei Darbai yra jau pradėti vykdyti, apmokėti už faktiškai jų atliktą kiekį. Bet kurie Darbų kiekiai, numatyti Žiniaraščiuose (Darbų įkainių sąrašuose), yra orientaciniai ir nelaikomi faktiniais, t.y. tiksliais kiekiais. Faktiniai Darbų kiekiai, reikalingi Darbų įvykdymui, negali didėti daugiau kaip 15% Žiniaraščiuose nurodytų Darbų kiekių vertės. Jeigu faktiniai Darbų kiekiai, reikalingi Darbų įvykdymui, didėja iki 15 proc. Žiniaraščiuose nurodytų Darbų kiekių vertės, toks Darbų kiekio didėjimas nėra laikomas Sutarties keitimu.

4 ŠALIŲ PATVIRTINIMAI IR GARANTIJOS

4.1. **Kiekviena iš Šalių patvirtina ir garantuoja kitai Šaliai, kad:**

4.1.1. Šalis yra tinkamai įsteigta ir teisėtai veikia pagal buveinės valstybės teisės aktų reikalavimus;

4.1.2. Šalis atliko visus teisinius veiksmus, būtinus, kad Sutartis būtų tinkamai sudaryta, galiotų ir būtų vykdoma;

4.1.3. sudarydama Sutartį, Šalis neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia ją saistančių norminių ir individualių Teisės aktų, teismo ar arbitražo sprendimų, steigimo dokumentų, įsipareigojimų ar susitarimų;

4.1.4. Šalies atstovai, pasirašę šią Sutartį, yra Šalies tinkamai įgalioti ją pasirašyti;

4.1.5. Sutarties pasirašymo dieną Šalims šios Sutarties sąlygos yra aiškios ir vykdytinos;

4.2. **Rangovas patvirtina ir garantuoja, kad:**

4.2.1. nedalyvauja Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte nurodytuose draudžiamuose susitarimuose ir susitarimuose, pažeidžiančiuose PĮ nurodytus principus;

4.2.2. Rangovas (ir bet kurie asmenys, veikiantys jo vardu) turi visus pagal Teisės aktus reikalingus leidimus, licencijas, darbuotojus, lėšas, žinias, organizacines ir technines priemones ir (ar) pajėgumus, Teisės aktų reikalaujamus ir (ar) reikalingus ar galinčius būti reikalingais teisėtam ir tinkamam šios Sutarties sudarymui bei įvykdymui ir lygiavertė jo ir (arba) jo personalo kvalifikacija bus užtikrinama visą Sutarties galiojimo laikotarpį;

4.2.3. yra susipažinęs arba įsipareigoja susipažinti su visais Užsakovo vidaus teisės aktais, pateikta informacija ir dokumentais, reikšmingais tinkamam Rangovo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymui, ir įsipareigoja tinkamai juos vykdyti. Rangovas taip pat patvirtina, kad pateikti dokumentai ir informacija yra pakankami tam, kad Rangovas galėtų užtikrinti tinkamą visų Sutartimi prisiimamų įsipareigojimų vykdymą ir jų kokybę. Rangovas patvirtina, kad jis išnagrinėjo jam iš anksto pateiktus dokumentus, juos suprato bei patikrino, taip pat įsitikino, kad juose nėra klaidų ar kitų trūkumų, kurie trukdytų tinkamai ir laiku įvykdyti Rangovo įsipareigojimus. Rangovas turi pareigą kreiptis į Užsakovą dėl papildomų dokumentų pateikimo, jeigu mano, kad jam pateikti dokumentai yra nepakankami tinkamai vykdyti Sutartį;

4.2.4. išanalizavo, suprato ir įvertino realias Darbų atlikimo aplinkybes, Darbų sąnaudas ir apimtis, numatė ir įvertino visus Darbus ir įsipareigojimus, būtinus Sutarčiai vykdyti, bei tuo remiantis pateikė Darbų atlikimo kainą, t. y. į Pasiūlymo kainą įskaičiavo visas išlaidas, būtinas Darbų pagal šią Sutartį atlikimui, bei prisiima riziką dėl to, kad ne dėl nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Rangovo išlaidos ir (arba) Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis. Jei Darbų eigoje paaiškėja, kad, norint tinkamai atlikti Darbus, reikalingos papildomos laiko ir darbo sąnaudos, nenumatytos Sutartyje, Rangovas papildomo apmokėjimo už Darbus nereikalaus ir tai nebus priežastis keisti Sutarties sąlygas;

4.2.5. Rangovas, jo vadovai, darbuotojai, atstovai, kiti Rangovo pasitelkti, kontroliuojami ar Rangovo vardu veikiantys asmenys tiesiogiai ar per tarpininkus nėra siūlę, žadėję, davę, leidę duoti Užsakovui, jo vadovams, atskiriems jo darbuotojams, jo atstovams, pasitelktiems, kontroliuojamiems ar Užsakovo vardu veikiantiems ar pasitelktiems asmenims ar bet kokioms kitoms trečiosioms šalims jokios netinkamos turtinės ar kitokios naudos (ir nėra davę suprasti, kad tai padarys ar gali padaryti ateityje), nėra prašę ar skatinę Užsakovo, jo vadovų, jo darbuotojų, jo atstovų, pasitelktų, kontroliuojamų ar Užsakovo vardu veikiančių asmenų atlikti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, kaip jie yra apibrėžiami Teisės aktuose, ar nėra atlikę kitų korupcinio pobūdžio veiksmų, susijusių su Pirkime dalyvavusių rangovų vertinimu, informacijos teikimu rangovams, Rangovo privilegijavimu, Sutarties sudarymu, santykiais tarp Pirkimo dalyvių ar kitų trečiųjų šalių bei kitomis Pirkimo procedūromis;

4.2.6. Rangovas yra susipažinęs su Užsakovo patvirtintu Akcinės bendrovės Lietuvos oro uostai korupcijos prevencijos politikos aprašu, Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo Akcinės bendrovės Lietuvos oro uostuose tvarkos aprašu, Akcinės bendrovės Lietuvos oro uostai asmens duomenų apsaugos politika, Duomenų tvarkytojams taikytinomis taisyklėmis, Lietuvos oro uostų veiklos partnerių etikos kodeksu, kitais lokaliais teisės aktais, kurie yra paviešinti Užsakovo tinklalapyje[4], LR susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių veiklos partnerių elgesio kodeksu, paviešintu Susisiekimo ministerijos tinklapyje[5], LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, LR Korupcijos prevencijos įstatymu ir kitais Teisės aktais ir jam yra žinoma, kad Užsakovas netoleruoja jokių Užsakovo (jo vadovų, darbuotojų, atstovų, jo pasitelktų, kontroliuojamų ar Užsakovo vardu veikiančių asmenų) ar Rangovo (jo vadovų, darbuotojų, atstovų, Rangovo pasitelktų, kontroliuojamų ar Rangovo vardu veikiančių asmenų) atliekamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų ar kitų korupcinio pobūdžio veiksmų;

4.2.7. Tiekėjas įsipareigoja laikytis 2018 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo" bei kituose teisės aktuose numatytų organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų bei Užsakovo vidinių informacijos saugos ir kibernetinio saugumo dokumentų reikalavimų.

4.2.8. visus fizinius asmenis (atstovus, darbuotojus, Subrangovus ar jų darbuotojus), kuriuos Rangovas pasitelkia Sutarčiai vykdyti, tinkamai informuos apie tai, kad jų asmens duomenys (vardai, pavardės, kontaktiniai duomenys, pareigos ir kiti duomenys, susiję su Sutarties vykdymu) gali būti perduoti Užsakovui ir gali būti Užsakovo tvarkomi Sutarties tarp Rangovo ir Užsakovo vykdymo tikslais, Užsakovo teisėtų interesų ir teisinių prievolių vykdymo pagrindu, ne ilgiau kaip senaties laikotarpį ir gali būti prieinami Užsakovo darbuotojams ir kitiems teikėjams, valstybės institucijoms. Rangovo pasitelkti fiziniai asmenys turi būti informuojami iki jų pasitelkimo arba iki jų duomenų perdavimo Užsakovui momento ir, Užsakovui pareikalavus, Rangovas įsipareigoja pateikti duomenų subjektų informavimo įrodymus. Rangovas taip pat privalo tinkamai reaguoti į Užsakovo pranešimus apie Užsakovo darbuotojų ir kitų atstovų asmens duomenų, perduodamų Rangovui Sutarties vykdymo tikslais, ištaisymą, ištrynimą arba tvarkymo apribojimą.

4.2.9. pagal šią Sutartį atliktiems Darbams suteikiama garantija ne trumpesnė nei numatoma Teisės aktuose, o panaudotai įrangai (ir bet kuriai jos sudedamajai daliai) – tiek, kiek suteikia įrangos

[4] https://www.ltou.lt/lt/apie-lietuvos-oro-uostus/

[5] https://sumin.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/svarbiausi-atsparumo-korupcijai-dokumentai-ir-korupcijos-prevencijos-programos

gamintojas, bet ne trumpesnė nei vieneri metai skaičiuojant nuo Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos. Užsakovui turi būti perduoti garantiją patvirtinantys dokumentai. Rangovas patvirtina, kad garantija yra galiojanti viso garantinio laikotarpio metu. Garantinio laikotarpio pradžia pradedama skaičiuoti vadovaujantis CK 6.698 str. numatytomis taisyklėmis.

4.3. **Užsakovas patvirtina ir garantuoja, kad:**

4.3.1. įvykdė šiai Sutarčiai sudaryti būtinas viešųjų pirkimų procedūras;

4.3.2. priims pagal šios Sutarties nuostatas laiku atliktus kokybiškus Darbus ir už tokius Darbus atsiskaitys Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.

4.4. Jei paaiškėja, kad kuris nors šioje Sutartyje nurodytas Šalių patvirtinimas ir (ar) garantija yra melagingi ir (ar) klaidingi, tai Šalis privalo atlyginti kitai Šaliai dėl tokio melagingo ir (ar) klaidingo patvirtinimo ir (ar) garantijos patirtus nuostolius.

5 ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

5.1. Vykdydamos šią Sutartį Šalys įsipareigoja veikti tinkamai ir sąžiningai viena kitos atžvilgiu. Vykdydamos šią Sutartį Šalys privalo bendradarbiauti ir kooperuotis.

5.2. **Užsakovas įsipareigoja:**

5.2.1. sudaryti Rangovui būtinas sąlygas Darbams atlikti, bendradarbiauti ir teikti pagalbą Rangovui vykdant Darbus. Jei Darbai bus atliekami oro uosto riboto patekimo zonoje, prieš pradedant Darbus, Rangovas privalo gauti leidimus, suteikiančius teisę Rangovui patekti į Darbų atlikimo vietą. Užsakovas suteikia Rangovui visą informaciją, reikalingą leidimų gavimui, instruktuoja Rangovą, kaip naudotis leidimais. Už laikinų ir nuolatinių leidimų išdavimą moka Rangovas. Tuo atveju, jei Darbai atliekami aerodrome, prieš pradedant Darbus, Užsakovas supažindina Rangovą su aerodromo saugos reikalavimais.

5.2.2. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus ir pareigas, numatytus šioje Sutartyje ir Teisės aktuose;

5.2.3. per 5 darbo dienas nuo Rangovo kreipimosi į Užsakovą dėl statybvietės perėmimo perduoti statybvietę Rangovui;

5.2.4. laiku atsiskaityti su Rangovu už tinkamai atliktus Darbus pagal Sutarties sąlygas.

5.3. **Užsakovas turi teisę:**

5.3.1. atsisakyti priimti nekokybiškai atliktus Darbus ar jų dalį;

5.3.2. bet kuriuo metu tikrinti Darbų eigą ir kokybę, Rangovo tiekiamų Medžiagų kokybę, Medžiagų naudojimą, o pastebėjęs nukrypimus nuo Sutarties sąlygų, bloginančius Darbų rezultato kokybę, ar kitus trūkumus, nedelsiant apie tai pranešti Rangovui. Šiuo tikslu Užsakovas turi teisę bet kada, be atskiro įspėjimo, lankytis Darbų atlikimo vietoje. Jeigu Darbų atlikimo metu paaiškėja, kad Darbai nebus tinkamai atlikti, Užsakovas turi teisę nustatyti Rangovui protingą terminą trūkumams pašalinti, o jeigu Rangovas per nustatytą terminą trūkumų nepašalina – nutraukti Sutartį ir reikalauti atlyginti nuostolius;

5.3.3. tikrinti darbuotojų blaivumą ar apsvaigimą nuo narkotinių, psichotropinių ir toksinių medžiagų, tais atvejais, kai Darbai vykdomi oro uosto teritorijoje ar jo prieigose. Nustačius, jog Rangovo darbuotojas yra neblaivus ar apsvaigęs, reikalauti, kad toks darbuotojas būtų nedelsiant nušalintas nuo darbo.

5.3.4. kreiptis į trečiąsias šalis dėl skolų išieškojimo ir reikalauti, jog Rangovas padengtų visus skolos išieškojimo kaštus;

5.3.5. reikalauti Rangovo pateikti galiojančių draudimo dokumentų, kuriuos jis privalo turėti pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir kitus Teisės aktus, bei visų kitų dokumentų, kurie yra reikalingi verstis veikla, būtina tinkamam Sutarties įvykdymui, kopijas.

5.3.6. kreiptis į trečiąsias šalis dėl skolų išieškojimo ir reikalauti, jog Rangovas padengtų visus skolos išieškojimo kąštus.

5.4. **Rangovas įsipareigoja:**

5.4.1. jei darbai bus atliekami oro uosto riboto patekimo zonoje, Darbus pradėti tik gavęs 5.2.1 p. minimus leidimus, patikrinęs juose esančios informacijos teisingumą ir instruktavęs savo darbuotojus, kaip naudotis leidimais.

5.4.2. vykdyti ir užbaigti Darbus laikydamasis Sutarties SS ir/ar Techninėje specifikacijoje nurodytų terminų, Teisės aktų, įskaitant Statybos techninių reglamentų, reikalavimų.

5.4.3. jei Sutarties SS nenurodyta kitaip, nedelsiant po Darbų užbaigimo, Užsakovo įgaliojimo pagrindu, Užsakovo vardu atlikti statybos užbaigimo procedūras (pvz., priklausomai nuo Darbų pobūdžio, pateikti deklaraciją apie statybos užbaigimą, organizuoti statybos užbaigimo akto pasirašymą ir pan.) ir, jei pagal Darbų pobūdį taikoma, priduoti Darbų rezultatą suinteresuotoms institucijoms ir (ar) asmenims (pvz., Valstybės sienos apsaugos tarnybai, Muitinei, civilinės aviacijos priežiūrą vykdančioms institucijoms ir pan.), taip pat Užsakovo vardu išduoto įgaliojimo pagrindu, laikantis Įstatymų nustatytų reikalavimų, atlikti pastatytų statinių ir daiktinių teisių į juos įregistravimą Nekilnojamojo turto registre. Rangovui nevykdant šio įsipareigojimo, laikoma, kad Rangovas nėra

tinkamai užbaigęs Darbų ir gali būti taikoma Sutartyje numatyta atsakomybė bei teisė sulaikyti bet kokius mokėjimus Rangovui pagal Sutartį.

5.4.4. savo sąskaita užtikrinti Darbų metodų tinkamumą, patikimumą, saugų darbą, priešgaisrinę ir aplinkos apsaugą bei darbo higieną statybvietėje (ar jos dalyje) ir kitose teritorijose, kuriose atliekami Darbai ar kurioms gali daryti įtaką atliekami Darbai, visu Darbų vykdymo pagal Sutartį laikotarpiu. Rangovas patvirtina, kad Sutarties sudarymo metu yra susipažinęs (ir iki Darbų pradžios supažindins savo ir Subrangovų darbuotojus, atliksiančius Darbus) ir įsipareigoja laikytis Užsakovo Darbų vykdymui keliamų reikalavimų, kurie yra paviešinti Užsakovo tinklalapyje[6]. Jei Rangovui kyla neaiškumų dėl šiame punkte minimų ir (ar) kitų Sutarties vykdymui būtinų reikalavimų vykdymo arba jei Rangovui trūksta Sutarties vykdymui reikalingų ir Užsakovo žinioje esančių taisyklių, tvarkų, reikalavimų ar kitų dokumentų, Rangovas turi pareigą kreiptis į Užsakovą dėl tokios informacijos pateikimo. Rangovas patvirtina, kad jis įsivertino Darbų zonos aptvėrimo kaštus, kuriuos Rangovas patirs dėl šiame punkte nurodytų Darbų vykdymui keliamų reikalavimų („Darbų zonos apsitvėrimų aprašymas“) įvykdymo. Rangovas privalo turėti galiojančius visus draudimo dokumentus, kuriuos jis privalo turėti pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir kitus Teisės aktus, bei visus kitus dokumentus, kurie yra reikalingi verstis veikla, būtina tinkamam Sutarties įvykdymui. Užsakovui pareikalavus, Rangovas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas privalo pateikti Užsakovui draudimo liudijimo (poliso) ir mokestinio pavedimo, patvirtinančio draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimą, kopijas bei kitų prašomų dokumentų, kurie patvirtintų teisės vertis veikla, kuri yra būtina tinkamam Sutarties vykdymui, kopijas;

5.4.5. apsaugoti Užsakovo turtą nuo nuostolių, apgadinimo ar sunaikinimo, atsiradusių dėl Rangovo veiksmų ar neveikimo, o jei tokių nuostolių atsirastų – juos atlyginti. Jei statybvietėje ar kitoje teritorijoje, kurioje atliekami Darbai, esantis Užsakovo turtas pagal Sutartį turi būti demontuotas, Rangovas turi pareigą, atsižvelgdamas į Užsakovo nurodymus ir Sutarties sąlygas, jį demontuoti, Užsakovo pasirinkimu - šį turtą tinkamai utilizuoti, sandėliuoti ir tinkamai apsaugoti nuo praradimo ar sugadinimo, pristatyti į Užsakovo nurodytą vietą ar atlikti kitus Užsakovo nurodytus veiksmus.

5.4.6. užtikrinti, kad Rangovas, jo vadovai, darbuotojai, atstovai, kiti Rangovo pasitelkti, kontroliuojami ar Rangovo vardu veikiantys asmenys tiesiogiai ar per tarpininkus nesiūlys, nežadės, neduos, neleis duoti Užsakovui, jo vadovams, atskiriems jo darbuotojams, jo atstovams, pasitelktiems, kontroliuojamiems ar Užsakovo vardu veikiantiems asmenims ar bet kokioms kitoms trečiosioms šalims, susijusioms su šios Sutarties vykdymu, jokios netinkamos turtinės ar kitokios naudos (ir neduos suprasti, kad tai padarys ar gali padaryti ateityje), neprašys ir neskatins Užsakovo, jo vadovų, darbuotojų, atstovų, jo pasitelktų, kontroliuojamų ar Užsakovo vardu veikiančių asmenų atlikti, taip pat nedalyvaus atliekant kitus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus (net jeigu jie buvo inicijuoti Užsakovo, jo vadovo, darbuotojo, atstovo, jo vardu veikiančio, kontroliuojamo ar pasitelkto asmens), kaip jie yra apibrėžiami Teisės aktuose, ar kitus korupcinio pobūdžio veiksmus, susijusius su šios Sutarties vykdymu. Rangovas įsipareigoja laikytis LR Korupcijos prevencijos įstatymo ir kitų Teisės aktų, imtis reikalingų priemonių užkirsti kelią Rangovui, jo vadovams, darbuotojams, atstovams, pasitelktoms, kontroliuojamoms ar bet kokioms kitoms trečiosioms šalims, veikiančioms Rangovo vardu, atlikti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ar kitus korupcinio pobūdžio veiksmus, susijusius su šios Sutarties vykdymu. Rangovas taip pat įsipareigoja pranešti Užsakovui apie Užsakovo, jo vadovų, darbuotojų, jo pasitelktų, kontroliuojamų ar jo vardu veikiančių ar asmenų elgesį, turintį korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo požymių (jeigu Rangovui kyla abejonių dėl Užsakovo darbuotojo, kuris yra paskirtas Užsakovo atstovu šios Sutarties vykdymui, elgesio teisėtumo, Rangovas privalo informuoti atitinkamo Užsakovo filialo vadovą arba Užsakovo generalinį direktorių). Rangovas įsipareigoja pateikti Užsakovo nurodytus dokumentus, reikalingus įvertinti, ar buvo tinkamai laikomasi šiame punkte numatytų įsipareigojimų ir Sutarties BS 4.2.5 - 4.2.6 punktuose numatytų patvirtinimų ir garantijų, per Užsakovo nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 5 (penkios) kalendorinės dienos.

5.4.7. savo sąskaita nuolat šalinti iš Darbų atlikimo vietos visas statybines atliekas ir šiukšles, jas išvežant tik į tokias vietas, kuriose teisės aktai leidžia kaupti, utilizuoti ar laidoti statybines atliekas, jeigu Techninėje specifikacijoje nenurodyta kitaip, o Užsakovui paprašius, nedelsiant pateikti statybinių atliekų išvežimo dokumentus, atlikti Darbų vietos valymą ir Darbų atlikimo vietą palikti švarią bei tokios būklės, kad Užsakovas ja galėtų iškart, po Darbų atlikimo, naudotis be jokio papildomo valymo;

5.4.8. su Užsakovu suderintoje vietoje, jei Užsakovas turi galimybę tokią pasiūlyti, ir būdu sandėliuoti arba išvežti perteklines Medžiagas ir nereikalingus Rangovo įrengimus;

---

[6] Dokumentai skelbiami adresu: https://www.ltou.lt/lt/apie-lietuvos-oro-uostus/tvarkos-ir-dokumentai/dokumentai-paslaugu-teikejams

5.4.9. su Užsakovu raštu susiderinti Darbų atlikimo laikus, jei tokie Darbai dėl triukšmo, kvapų ar kitų savybių gali trukdyti Užsakovo darbuotojams, nuomininkams, keleiviams, kitiems asmenims ar trikdyti oro uosto veiklą;

5.4.10. valyti ir prižiūrėti patekimo į Darbų atlikimo vietą koridorius, laiptines ir aplinką nuo šiukšlių, dulkių ar kitų teršalų;

5.4.11. savo sąskaita tinkamai ir tvarkingai uždengti/atitverti Darbų atlikimo zonas, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys, įrengti pavojingų zonų aptvėrimus ir kitus privalomus aptvėrimus pagal Darbų saugos ir Techninės specifikacijos reikalavimus;

5.4.12. kompensuoti Užsakovui išlaidas dėl vandens, šildymo ir (ar) elektros energijos, kurią Rangovas sunaudojo statybvietėje vykdydamas Darbus, jei kitaip nenumatyta Sutarties SS. Rangovas taip pat privalo statybvietėje įsirengti metrologiškai patikrintus apskaitos prietaisus (skaitiklius), reikalingus jo Darbų vykdymo metu suvartotai elektros energijai ir (ar) vandeniui apskaityti, jei Sutarties SS nenumatyta kitaip;

5.4.13. užtikrinti, kad į statybvietę nepatektų jokie pašaliniai, taip pat asmenys, neišklausę reikiamo instruktažo. Rangovas privalo tinkamai instruktuoti į statybvietę patenkančius asmenis, įskaitant ir Užsakovo personalą.

5.4.14. naudoti tik Darbų vykdymui ir naudojimo sąlygoms tinkamą įrangą ir Medžiagas.

5.4.15. atlyginti nuostolius ir apsaugoti Užsakovą nuo visų pretenzijų, kompensacijų susijusių su: (a) bet kurio asmens sužalojimu, negalavimu, liga ar mirtimi, kylančius arba atsiradusius dėl Rangovo veiksmų vykdant Darbus, taip pat taisant Darbų atlikimo ar jų nulemtus defektus Darbų vykdymo metu ir (b) bet kurios nuosavybės nuostoliais, praradimais, susijusiais arba atsiradusiais dėl Rangovo arba jo personalo veiksmų, aplaidumo, tyčinio veiksmo ar Sutarties pažeidimo.

5.4.16. Darbų vykdymo metu bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis dėl jų turto apsaugos, naudojimo, reikalingų leidimų gavimo ir (ar) galimo turto pažeidimo, jei Užsakovas nenurodo kitaip. Rangovas privalo informuoti Užsakovą, jeigu Darbų vykdymas susijęs su trečiųjų šalių turtu, būtinybe trečiųjų šalių turtą pašalinti ir pan.

5.4.17. dalyvauti Užsakovo organizuojamuose periodiniuose pasitarimuose bei vykdyti periodinių pasitarimų protokolų pavedimus Rangovui nustatytais terminais (net ir tais atvejais, kai pasitarimuose nedalyvavo). Paaiškėjus aplinkybėms trukdančioms laiku ir tinkamai įvykdyti pavedimus, nedelsiant raštu informuoti Užsakovą;

5.4.18. tais atvejais, kai Darbai vykdomi oro uosto teritorijoje ar jo prieigose, kontroliuoti ir prižiūrėti savo darbuotojus ir užtikrinti, jog nebūtų neblaivių ar apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių ir toksinių medžiagų darbuotojų. Nustačius, jog darbuotojas yra neblaivus ar apsvaigęs, nedelsiant jį nušalinti nuo darbo.

5.4.19. susipažinti su Užsakovo dokumentais (įskaitant, bet neapsiribojant, projektiniais pasiūlymais), statybvietės duomenimis iki Sutarties pasirašymo. Jei Rangovas turi pastabų dėl Užsakovo dokumentų ar statybvietės duomenų, jos turi būti pateiktos Užsakovui per 30 (trisdešimt) dienų nuo Sutarties įsigaliojimo, jeigu Sutarties SS nenumatyta kitaip. Rangovas negali remtis klaidomis/netikslumais Užsakovo dokumentuose, apie kuriuos neinformavo per šiame punkte nurodytą terminą, taip pat negali reikalauti Darbų atlikimo terminų pratęsimo.

5.4.20. parengti ir suderinti su Užsakovu baigiamosios dokumentacijos (įskaitant, bet neapsiribojant, mokymų programų, atestatų, sertifikatų, eksploatacijai reikalingų projektinių dokumentų ir išpildomosios dokumentacijos, instrukcijų, schemų, brėžinių ir kitų būtinų dokumentų) sąrašą, jų pateikimo formatus ne vėliau kaip 2 (du) mėnesiai iki galutinio Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos, jeigu Sutarties SS nenumatyta kitaip. Šiame punkte dokumentacija pagal su Užsakovu suderintą sąrašą turi būti perduota Užsakovui kartu su prašymu dėl galutinio Darbų priėmimo. Nepateikus šiame punkte nurodytos dokumentacijos pagal su Užsakovu suderintą sąrašą, galutinis Darbų perdavimo-priėmimo aktas nepasirašomas.

5.4.21. savo sąskaita ir rizika Darbų metu vykdyti statybvietėje statybos Darbus atliekančių asmenų bei kitų statybvietėje esančių asmenų identifikavimą, kaip jis apibrėžtas Statybos įstatyme, ir Užsakovui pareikalavus pateikti Užsakovui bei kitoms patikrinimus atliekančioms institucijoms statybvietėje esančių asmenų identifikavimo reikalavimų vykdymą patvirtinančius dokumentus. Už šiame punkte numatytų įsipareigojimų nesilaikymą pilnai atsako Rangovas.

5.4.22. Darbus vykdyti pagal kalendorinį darbų Grafiką. Grafikas turi būti pateikiamas Užsakovui ir su juo raštu suderintas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų po Sutarties pasirašymo dienos, jeigu Techninėje sprecifikacijoje ar Sutarties SS nenurodyta kitaip. Darbų vykdymo metu, atsižvelgiant į Sutartyje numatytus atvejus, grafikas gali būti koreguojamas.

5.4.23. užtikrinti, kad Rangovo personalas yra kvalifikuotas, įgudęs ir turintis patirtį atitinkamam Darbų vykdymui. Užsakovas gali pareikalauti, kad Rangovas pakeistų Rangovo ir subrangovų personalą, kuris nekompetentingai ar aplaidžiai vykdo pareigas, nesilaiko Sutarties sąlygų, savo elgesiu kelia grėsmę priešgaisrinei saugai, saugai darbe, sveikatai, aplinkos apsaugai arba kuris neatitinka Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos

įstatyme nustatytų reikalavimų. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad į statybvietę ar Darbų atlikimo vietą nepatektų asmenys, kurie, Rangovo žiniomis, neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

5.4.24. prisiimti visą atsakomybę už Darbus nuo Darbų pradžios iki Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo. Jeigu Darbams, Medžiagoms, Įrangai ar trečiųjų šalių turtui padaroma žala arba jie prarandami, kai už jų priežiūrą atsako Rangovas, ir atsakomybė už tą praradimą nepriskirtina Užsakovui, Rangovas savo rizika ir sąskaita privalo ištaisyti praradimus taip, kad Darbai, Medžiagos ar Įranga atitiktų Sutarties reikalavimus, ir atlyginti trečiųjų šalių turtui padarytą žalą.

5.4.25. tinkamai fiksuoti Darbų organizavimo eigą (įskaitant – pildyti statybos darbų žurnalą), poreikį keisti Sutartį, tinkamai pildyti ir suderinti su Užsakovu Sutarties vykdymo eigoje naudojamus, su Darbų atlikimu susijusius dokumentus (įskaitant, bet neapsiribojant, Rangovo ir Užsakovo susitikimų protokolus, apžiūros aktus ir pan.), jei Užsakovas nenurodo kitaip. Jeigu Rangovui kyla abejonių dėl šios nuostatos tinkamo vykdymo, prieš pradėdamas vykdyti Darbus Rangovas privalo susiderinti su Užsakovu, kaip turėtų būti tinkamai įgyvendinama ši nuostata.

5.4.26. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus ir pareigas, numatytus šioje Sutartyje ir Teisės aktuose.

5.5. **Rangovas turi teisę:**

5.5.1. gauti apmokėjimą už tinkamai, laiku ir kokybiškai atliktus Darbus;

5.5.2. prašyti, kad Užsakovas pateiktų tinkamam Sutarties vykdymui reikalingą informaciją ar dokumentus, kurių pateikimo būtinybė atsirado Sutarties vykdymo metu.

6 TECHNINIS DARBO PROJEKTAS

6.1. Jei Sutarties SS nurodyta, kad Rangovas turi pareigą parengti Techninį darbo projektą, tuo tikslu Rangovas privalo:

6.1.1. atlikti papildomus statybinius tyrinėjimus, jeigu tokie yra reikalingi Techninio darbo projekto parengimui;

6.1.2. parengti Techninį darbo projektą ir jį suderinti su Užsakovu, pakoreguoti Techninį darbo projektą pagal Užsakovo ir (ar) Techninio darbo projekto ekspertizės išvadas, jeigu tokia ekspertizė buvo atlikta;

6.1.3. užbaigus Darbus pateikti Užsakovui galutinę Techninio darbo projekto ar jo dokumentų laidą, kuri atitinka atliktus Darbus.

6.2. Jei rengiant techninį darbo projektą ar bet kada Darbų eigoje dėl Rangovo ar Užsakovo pasiūlytų sprendimų, klaidų, netikslumų, praleidimų ir/ar dėl bet kokių kitų aplinkybių, atsiradusių/paaiškėjusių įgyvendinant Projektą, reikia keisti projektinius pasiūlymus, taip pat, kai aukščiau paminėti sprendimai, klaidos, netikslumai, praleidimai ar kitos aplinkybės, iššaukiančios poreikį keisti projektinius pasiūlymus, buvo identifikuoti (-os) per 5.4.19 p. nurodytą terminą, ir Užsakovas tam pritaria, projektiniai pasiūlymai koreguojami Rangovo sąskaita, pasitelkiant projektuotoją, rengusį projektinius pasiūlymus, ir jokie Darbų atlikimo terminai dėl to nėra keičiami. Kai rengiant techninį darbo projektą paaiškėja, kad reikia išleisti naują Projekto atitinkamo brėžinio ar sprendinio laidą (įskaitant aukščiau šioje pastraipoje numatytus atvejus), tai Rangovas nedelsiant pateikia Užsakovui ir/ar jo nurodytam projektinių pasiūlymų rengėjui atitinkamą techninio darbo projekto dalį atitinkamu formatu, kad projektinių pasiūlymų rengėjas galėtų pasinaudoti tokia techninio darbo projekto dalimi, kad išleistų naują projektinių pasiūlymų atitinkamo brėžinio ar sprendinio laidą, ir Rangovas išlieka atsakingu už naujos projektinio pasiūlymo atitinkamo brėžinio ar sprendinio laidos išleidimą bei apmokėjimą už šiuos darbus projektuotojui.

6.3. Rangovas atsako už tai, kad Techinį darbo projektą rengtų kvalifikuoti specialistai, turintys teisę verstis ta veikla. Jeigu Techinį darbo projektą rengia Rangovo pasitelktas subrangovas, Rangovas atsako už jo atitiktį šio punkto reikalavimams.

6.4. Rangovas atsako už Techinio darbo projekto parengimo klaidas ir nuostolius, kurie atsiranda dėl Techninio darbo projekto klaidų ar kitokių trūkumų.

7 DARBŲ PRIĖMIMAS-PERDAVIMAS.DARBŲ PABAIGA

7.1. **Darbų priėmimas-perdavimas:**

7.1.1. Sutarties vykdymo metu, tinkamai Sutarties vykdymo kontrolei užtikrinti bei atsiskaitymams vykdyti tarp šalių pasirašomi tarpiniai Darbų priėmimo-perdavimo aktai, kuriuose fiksuojami faktiškai atlikti Darbų kiekiai. Tarpiniuose Darbų priėmimo-perdavimo aktuose nurodytų Darbų tinkamumas patvirtinamas pasirašant galutinį Darbų priėmimo-perdavimo aktą, atlikus visus Sutartyje numatytus Darbus ir jų rezultatą perduodant Užsakovui.

7.1.2. Tarpinių Darbų priėmimo-perdavimo aktų pasirašymas nereiškia, jog atitinkami Darbai ar jų dalis ar etapas yra perduoti Užsakovui ir pastarajam tenka Darbų rezultato sugadinimo ar žuvimo

rizika, išskyrus atvejį, jei po tarpinio Darbų priėmimo-perdavimo akto pasirašymo Rangovas daugiau neatlieka jokių darbų toje Darbų zonoje.

7.1.3. Rangovas ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 25 (dvidešimt penktos) dienos (tuo atveju, jeigu aktuojama kiekvieną mėnesį) arba užbaigus Darbų dalį / Darbų etapą (tuo atveju, jeigu aktuojama kelis kartus) kartu su prašymu dėl Darbų priėmimo pateikia Užsakovui tarpinį Darbų priėmimo-perdavimo aktą (galutinį Darbų priėmimo-perdavimo aktą, jeigu aktuojama vieną kartą).

7.1.4. Darbų priėmimą atlieka Užsakovo sudaryta komisija arba įgaliotas asmuo, dalyvaujant Rangovo atsakingam asmeniui.

7.1.5. Jei atliktų Darbų (ar jų etapo) pobūdis numato atitinkamos techninės dokumentacijos paruošimą (geodezinės nuotraukos, paslėptų darbų aktai, kt. bandymai ar matavimai), Rangovas kartu su tarpinių Darbų priėmimo-perdavimo aktu privalo pateikti reikalingą dokumentaciją.

7.1.6. Užsakovas, gavęs Rangovo prašymą pagal 7.1.3 p. per 5 (penkias) darbo dienas privalo:

7.1.6.1. atlikti Darbų apžiūrą ir patikrinimą, po kurio kartu su Rangovu pasirašyti tarpinių Darbų perdavimo-priėmimo aktą; arba,

7.1.6.2. raštu atsisakyti priimti Darbus, nurodant atsisakymo pagrindą ir Darbus/ Darbų trūkumus, kuriuos Rangovas privalo atlikti/ ištaisyti, kad galėtų būti pasirašomas Darbų perdavimo-priėmimo aktas; arba,

7.1.6.3. pasirašyti tarpinių Darbų perdavimo-priėmimo aktą su išlygomis, nurodant pastebėtus Darbų trūkumus ir defektus bei nustatant jų pašalinimo terminą.

7.1.7. Jeigu Užsakovas vengia perimti atliktus Darbus, pasibaigus 7.1.6 p. nustatytam terminui, Rangovas įspėja Užsakovą raštu. Rangovas turi teisę, pasibaigus 30 (trisdešimties) kalendorinių dienų terminui nuo tos dienos, kurią pagal 7.1.6 p. Darbai turėjo būti priimti, perduoti Darbų rezultatą.

7.1.8. Jeigu Darbai nebuvo priimti dėl Rangovo kaltės, paskiriama nauja Darbų priėmimo data. Rangovas defektus, atsiradusius dėl jo kaltės, pašalina savo sąskaita ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas arba per kitą su Užsakovu raštu suderintą terminą nuo Užsakovo nurodymo apie Darbų trūkumus gavimo dienos.

7.2. **Darbų pabaiga:**

7.2.1. Darbų pabaiga pagal Sutartį bus laikomas momentas, kai bus užbaigti visi Sutartyje numatyti Darbai, ištaisyti defektai ir pasirašytas galutinis Darbų perdavimo-priėmimo aktas. Rangovas turi teisę atlikti Darbus anksčiau Sutartyje nustatyto termino.

7.2.2. Kartu su prašymu dėl galutinio Darbų priėmimo (kartu su galutiniu Darbų priėmimo-perdavimo aktu) Rangovas privalo pateikti Užsakovui visą išpildomąją dokumentaciją (popieriniu ir skaitmeniniu formatais), kurioje turi būti pateikta dokumentacija su loginėmis ir struktūrinėmis sujungimo schemomis, matavimų ataskaita su aprašu, Įrangos naudojimo/ eksploatavimo instrukcijos, įrenginių, medžiagų ir (ar) konstrukcijų bandymų ir kita dokumentacija (lietuvių kalba), kuri susijusi su Darbais. Nepateikus šiame punkte nurodytos dokumentacijos, Darbų perdavimo-priėmimo aktas nepasirašomas.

7.2.3. Iki galutinio Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo Rangovas privalo apmokyti Užsakovo atstovus, kaip nurodyta techninėje specifikacijoje.

7.3. Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo pateikti Darbų perdavimo priėmimo aktus, pasirašytus tarp Rangovo ir trečiųjų šalių (subrangovų).

8 SUTARTIES KAINA

8.1. Pradinės Sutarties vertė ir taikoma kainodara pateikiami Sutarties SS.

8.2. Rangovas į Sutarties kainą yra įskaičiavęs visas su Sutarties vykdymu susijusias Išlaidas, visus mokesčius, įskaitant PVM, bet neapsiribojant:

8.2.1. išlaidas, susijusias su Sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymu;

8.2.2. apsirūpinimo įrankiais, reikalingais Darbų atlikimui;

8.2.3. visas su dokumentų, numatytų Techninėje specifikacijoje, rengimu, derinimu ir pateikimu susijusias išlaidas;

8.2.4. Darbų defektų šalinimo išlaidas, numatomas Sutartyje nurodytam laikotarpiui;

8.2.5. įsisteigimo Lietuvos Respublikoje išlaidas (jei tai reikalinga Sutarties vykdymui užtikrinti), arba su laisvo paslaugų judėjimo teisės įgyvendinimu susijusias išlaidas (teisės pripažinimo dokumentų, patvirtinimų gavimo iš kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų ir (arba) profesinių bendrijų išlaidas ir kita);

8.2.6. kitas šios Sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, įskaitant išlaidas, susijusias su priverstiniu Sutarties vykdymu.

9 ATSISKAITYMO UŽ DARBUS TVARKA

9.1. Užsakovas Rangovui už Darbus pagal Sutartį apmoka tik pagal Rangovo elektroniniu būdu pateiktą PVM sąskaitą faktūrą:

9.1.1. Elektroninės PVM sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), teikiamos Rangovo pasirinktomis priemonėmis;

9.1.2. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančios elektroninės PVM sąskaitos faktūros (su Užsakovo suteiktu Sutarties registracijos Nr.) gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos SABIS priemonėmis;

9.1.3. Užsakovas elektronines PVM sąskaitas faktūras (su Užsakovo suteiktu Sutarties registracijos Nr.) priima ir apdoroja naudodamasi informacinės sistemos SABIS priemonėmis, išskyrus PĮ nustatytus atvejus. Elektroninė PVM sąskaita faktūra suprantama kaip PVM sąskaita faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatiniu ir elektroniniu būdu;

9.1.4. Rangovas PVM sąskaitą faktūrą privalo pateikti ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Darbų (ar jų dalies/ Darbų etapo) perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos, bet ne vėliau kaip iki kito mėnesio 5 (penktos) dienos. Rangovui nepateikus PVM sąskaitos faktūros Sutartyje nurodytu būdu iki nurodytos datos, Užsakovas turi teisę vienašališkai pratęsti atsiskaitymo terminą 30 (trisdešimt) dienų nuo PVM sąskaitos faktūros tinkamo pateikimo Užsakovui dienos. Rangovas įsipareigoja apmokėti visas išlaidas, susijusias su sąskaitų faktūrų pateikimu Užsakovui. Užsakovas neatsako už galimus mokėjimo trikdžius ar vėlavimus, susijusius su SABIS ar kitos sistemos, per kurią teikiamos sąskaitos faktūros trikdžiais, nepriklausančiais nuo Užsakovo.

9.1.5. Rangovas PVM sąskaitoje faktūroje privalo teisingai suskaičiuoti ir nurodyti PVM sumą, kuriai yra taikomas atvirkštinis apmokestinimas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą, ir tai nurodyti sąskaitoje faktūroje įrašant žodžius „Atvirkštinis apmokestinimas“ (jeigu taikomas).

9.2. Atsiskaitymo terminas – numatytas Sutarties SS. Visi atsiskaitymai atliekami mokėjimo pavedimu eurais.

9.3. Jeigu Rangovui yra sumokėtas avansas, avansas išskaitomas iš Užsakovo mokėtinų Rangovui sumų už Darbus, atliekant Sutarties SS nurodyto dydžio išskaitymus iš kiekvieno mokėjimo. Išskaitymai daromi tol, kol išskaitoma visa avanso suma. Bet kuriuo atveju visa likusi neišskaityta avanso suma, nepriklausomai nuo tokios sumos dydžio, yra išskaitoma iš paskutiniųjų sumų, kurias Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už Darbus.

9.4. Jeigu Sutarties galiojimo metu pasikeitus Teisės aktams pasikeistų pridėtinės vertės mokesčio dydis, Sutarties kaina be PVM dėl to nebus keičiama nebent priimti Teisės aktai numatytų kitaip.

9.5. Šalys susitaria taikyti tokią Užsakovo mokėjimų, atliekamų Rangovui pagal šią Sutartį, įskaitymo tvarką:

9.5.1. Pirmąja eile yra įskaitomi Rangovo reikalavimai, susiję su netesybų arba nuostolių pagal šią Sutartį atlyginimu;

9.5.2. Antrąja eile yra įskaitomi Rangovo reikalavimai, susiję su mokėjimo prievolių už pagal šią Sutartį atliktus Darbus įvykdymu;

9.5.3. Trečiąja eile yra įskaitomos kitos Užsakovo Rangovui mokėtinos sumos (jei tokių yra).

9.6. Šalys aiškiai susitaria, kad Užsakovas turi teisę sulaikyti apmokėjimą Rangovui, jei Rangovas laiku nevykdo savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį.

9.7. Užsakovas turi teisę Rangovo padarytų nuostolių, dėl Rangovo kaltės Užsakovo patirtų išlaidų, Rangovo atžvilgiu taikytų netesybų bei kitų Užsakovo piniginių reikalavimų Rangovui dydžiu sumažinti pagal Sutartį Rangovui mokėtinas sumas, vienašališkai atliekant įskaitymą, t.y. Rangovo Užsakovui mokėtinas sumas įskaitant į Rangovui mokėtinas sumas už atliktus Darbus. Apie planuojamą atlikti įskaitymą Tiekėjas informuojamas raštu.

10 SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMAS

10.1. Sutarties pakeitimai gali apimti:

10.1.1. bet kurios Darbų dalies atlikimo, montavimo ar įrengimo vietos ar padėties keitimą;

10.1.2. bet kurios atskiros Darbų sudedamosios dalies atsisakymą arba Darbų apimties sumažinimą/padidinimą, taip pat Darbų kokybės ar kitų bet kurios atskiros Darbų dalies savybių, Medžiagų, lygių, pozicijų ir (arba) matmenų pakitimus ne daugiau kaip 50 (penkiasdešimt) procentų;

10.1.3. Darbų kokybės, Medžiagų/Darbų parametrų, modelio ar kitų bet kurios atskiros Darbų/Medžiagų dalies savybių, pozicijų ir/ar matmenų pakeitimus, nekeičiant bendros Sutarties kainos;
10.1.4. Darbų (ar atskiro Darbų etapo) atlikimo termino pratęsimą ne ilgiau kaip 6 (šešių) mėnesių laikotarpiui, nebent Sutarties SS numatyta kitaip;
10.1.5. Rangovo pakeitimą Rangovo verslo perleidimo atveju ar Rangovo bankroto atveju, jeigu dėl to nebus pažeisti Užsakovo interesai.
10.2. Pakeitimų pagrindai:
10.2.1. praleidimai, netikslumai, klaidos, kiti neatitikimai projektiniuose pasiūlymuose ir (ar) Techninėse specifikacijose, kurių Šalys negalėjo pagrįstai numatyti;
10.2.2. projektinių pasiūlymų sprendinių detalizavimas Techniniame darbo projekte, kai dėl to kyla būtinybė koreguoti Žiniaraščius;
10.2.3. negalėjimas naudoti Sutartyje nurodytų Medžiagų/Įrangos dėl nuo Rangovo nepriklausančių aplinkybių (įskaitant, bet neapsiribojant, rinkoje nebegaminamos, nebetiekiamos Medžiagos/Įranga) arba Medžiagų/Įrangos keitimas į analogiškas ne prastesnių nei Rangovo pasiūlyme nurodytas ir techninių specifikacijų reikalavimus atitinkančias, ne blogesnių eksploatacinių savybių Medžiagas/Įrangą;
10.2.4. būtinybė/tikslingumas koreguoti projektinių pasiūlymų sprendinius dėl su Darbais betarpiškai susijusių kitų Užsakovo vykdomų infrastruktūros projektų įgyvendinimo, kai to nebuvo galima numatyti iki Pirkimo paskelbimo;
10.2.5. būtinybė/tikslingumas keisti Darbų atlikimo terminus dėl oro sąlygų ir/ar kitų gamtos reiškinių.
10.3. Pakeitimai, nurodyti Sutartyje, atliekami tokia tvarka:
10.3.1. esant Sutarties keitimo pagrindui, Rangovas raštu nurodo tai pagrindžiančias aplinkybes ir pateikia nevykdytinų, keičiamų ir (ar) papildomų Darbų lokalinę sąmatą. Jeigu atsiranda Sutarties keitimo pagrindas, priklausantis išskirtinai tik nuo Užsakovo, Užsakovas raštu informuoja apie tai Rangovą (aiškumo dėlei Šalys patvirtina, kad aplinkybės, susijusios su būtinybe koreguoti projektinius pasiūlymus, Techninę specifikaciją, Darbų eigą ar organizavimą, yra susijusios ir su Rangovu);
10.3.2. Užsakovo reikalavimu Rangovas turi pateikti papildomus dokumentus, pagrindžiančius Sutarties pakeitimų būtinybę (defektinius aktus, brėžinius ar kitus dokumentus);
10.3.3. Sutarties pakeitimai sudaromi rašytiniu abiejų Šalių susitarimu. Kiekvienas toks susitarimas nuo jo sudarymo dienos tampa neatskiriama Sutarties dalimi.
10.4. Darbų perdavimo-priėmimo aktas turi atspindėti atliktus Darbų vykdymo pakeitimus.
10.5. Sutartis papildomai gali būti keičiama esant PĮ ar Sutarties SS nurodytomis sąlygoms Sutartyje numatyta tvarka.
10.6. Darbų atlikimo terminas gali būti pratęstas dėl:
10.6.1. aplinkybių, kurios nepriklauso nuo Rangovo ir nepriskiriamos Rangovo rizikai;
10.6.2. pakeitimų, atliekamų vadovaujantis Sutarties ir (ar) PĮ nuostatomis;
10.6.3. bet kokio vėlavimo, kliūčių ar trukdymų, sukeltų arba priskiriamų Užsakovui, Užsakovo personalui.
10.7. Užsakovas, raštu nurodydamas priežastį, gali bet kada vienašališkai nurodyti Rangovui sustabdyti visų Darbų arba jų dalies vykdymą. Jeigu toks sustabdymas yra ne dėl Rangovo kaltės, Darbų atlikimo terminas turi būti pratęsiamas tiek, kiek trunka Darbų sustabdymas (t. y. pratęsiamas laikotarpiui, kuris, išnykus aplinkybėms, dėl kurių Darbų (jų dalies) vykdymas buvo sustabdytas, pagal Sutartį buvo likęs Darbų (jų dalies) vykdymui iki kol jų vykdymas buvo sustabdytas). Toks Užsakovo nurodymas sustabdyti Darbus nėra laikomas Sutarties keitimu.
10.8. Visais atvejais, jei Užsakovas iš Rangovo perka papildomus darbus, kurie nėra numatyti Sutartyje ir kurių pirkimo galimybė buvo numatyta Pirkimo dokumentuose, tokių Darbų įkainis yra nustatomas vadovaujantis Kainodaros taisyklių nustatymo metodika[7].
10.9. Rangovas turi teisę pakeisti Žiniaraščiuose nurodytas Medžiagas/Įrangą į analogiškas ne prastesnių nei Rangovo pasiūlyme nurodytų ir techninių specifikacijų reikalavimus atitinkančių bei ne blogesnių savybių Medžiagas/Įrangą, jei laikomasi visų šių sąlygų:
10.9.1. Medžiaga/Įranga turi Projekte nurodytas arba geresnes savybes;
10.9.2. nesikeičia Medžiagos/Įrangos kaina;
10.9.3. pakeitimą raštu patvirtina Užsakovas.
10.10. Darbų kiekiai, numatyti Žiniaraščiuose, Užsakovo vienašališku sprendimu gali būti vykdomi mažesne apimtimi neribotai ar būti nevykdomi visai, jei Darbai ar jų dalis tapo nereikalingi

[7] Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-95 patvirtinta Kainodaros taisyklių nustatymo metodika (https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/daa0e4a05c3c11e7a53b83ca0142260e/asr)

Užsakovui ir (ar) siekiant racionaliai naudoti Sutarties vykdymui skirtas lėšas. Užsakovas neįsipareigoja nupirkti visų Žiniaraščiuose nurodytų Darbų kiekių. Žiniaraščiuose numatytų Darbų kiekio atsisakymas nėra laikomas Sutarties pakeitimu.

11 SUTARTIES KAINOS PERŽIŪRA

11.1. Sutarties kaina ir pradinės sutarties vertė gali būti keičiama (peržiūrima), jei tai numatyta Sutarties SS.

11.2. Bet kuri Sutarties šalis Sutarties galiojimo metu turi teisę inicijuoti Sutartyje numatytų įkainių perskaičiavimą (keitimą) ne anksčiau kaip po 6 (šešių) mėnesių nuo paskutinės Pirkimo, kurio pagrindu sudaryta Sutartis, Pasiūlymų pateikimo termino dienos (jeigu perskaičiavimas jau buvo atliktas – nuo paskutinio perskaičiavimo pagal šį punktą dienos), arba jeigu Sutarties SS nurodyto kainų indekso pokytis (k), apskaičiuotas kaip nustatyta 11.6 punkte, viršija 5 procentus.

11.3. Atlikdamos perskaičiavimą Šalys vadovaujasi Valstybės duomenų agentūros viešai Oficialiosios statistikos portale[8] paskelbtais Rodiklių duomenų bazės duomenimis, iš kitos Šalies nereikalaudamos pateikti oficialaus Valstybės duomenų agentūros ar kitos institucijos išduoto dokumento ar patvirtinimo.

11.4. Šalys privalo susitarime nurodyti indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, kainų pokytį (k), perskaičiuotus įkainius, perskaičiuotą pradinės Sutarties vertę.

11.5. Perskaičiuotieji įkainiai taikomi Darbams, atliekamiems po to, kai Šalys sudaro susitarimą dėl įkainių perskaičiavimo.

11.6. Nauji įkainiai apskaičiuojami pagal formulę:

$$a_1 = a + a\left(\frac{k}{100}\right)$$

Kurioje:
a - įkainis (Eur be PVM) (jei jis jau buvo perskaičiuotas, tai po paskutinio perskaičiavimo).
a_1 - perskaičiuotas (pakeistas) įkainis (Eur be PVM).
k - Sutarties SS nurodyto kainų indekso pokytis (padidėjimas arba sumažėjimas) (%). **„*k*“** reikšmė skaičiuojama pagal formulę:

$$k = \frac{Ind_{naujausias}}{Ind_{pradžia}} \times 100 - 100, \text{ (proc.)}$$

Kurioje:
$Ind_{naujausias}$ – kreipimosi dėl kainos perskaičiavimo išsiuntimo kitai šaliai datos (mėnesio) naujausias paskelbtas SS nurodytas kainų indeksas.
$Ind_{pradžia}$ – laikotarpio pradžios datos (mėnesio) SS nurodytas kainų indeksas. Pirmojo perskaičiavimo atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinės Pirkimo, kurio pagrindu sudaryta Sutartis, Pasiūlymų pateikimo termino dienos mėnuo. Antrojo ir vėlesnių perskaičiavimų atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinio perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo indekso reikšmės mėnuo.

11.7. Skaičiavimams indeksų reikšmės imamos keturių skaitmenų po kablelio tikslumu. Apskaičiuotas pokytis (k) tolimesniems skaičiavimams naudojamas suapvalinus iki vieno skaitmens po kablelio, o apskaičiuotas įkainis „a“ suapvalinamas iki dviejų skaitmenų po kablelio.

11.8. Vėlesnis kainų arba įkainių perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

11^1 ANKSTYVASIS SUTARTIES KAINOS APMOKĖJIMAS IR DISKONTO TAIKYMAS

11^1.1. Šiai Sutarčiai gali būti taikomas ankstyvasis sutarties kainos apmokėjimas šiame skyriuje nustatyta tvarka ir sąlygomis, jei tokia galimybė nurodyta Sutarties SS.

11^1.2. Ankstyvuoju apmokėjimu laikomas mokėjimas, atliekamas Užsakovo iniciatyva arba Rangovo prašymu anksčiau, negu Sutartyje nustatytas mokėjimo terminas už Rangovo pateiktą sąskaitą faktūrą.

11^1.3. **Diskonto apskaičiavimas**. Ankstyvo apmokėjimo atveju mokėtina suma mažinama taikant diskontą (D), apskaičiuojamą pagal Užsakovo apskaičiuotą ir patvirtintą metinį svertinį kapitalo kaštų rodiklį (WACC). Diskonto dydis nustatomas proporcingai metinio WACC dydžio daliai už dienų skaičių, kuriomis mokėjimas atliekamas anksčiau (n), skaičiuojant nuo Sutartyje nustatyto

[8] https://osp.stat.gov.lt/

mokėjimo termino iki faktinės apmokėjimo dienos. WACC konversija į dienos normą atliekama dalijant WACC iš 365 kalendorinių dienų. Diskontas taikomas sąskaitos faktūros sumai su PVM (S), išskyrus atvejus, kai taikomas atvirkštinis PVM *(Sąskaitoje PVM netaikomas)*. Diskonto apskaičiavimui taikoma formulė:
D = S x WACC / 365 x n
kai:

- S – Sąskaitoje faktūroje nurodyta suma (su PVM išskyrus atvirkštinio PVM taikymo atvejus);
- WACC – Užsakovo patvirtintas metinis kapitalo kaštų rodiklis;
- n – kalendorinių dienų skaičius, kuriuo mokėjimas atliekamas anksčiau.

11^1.4. Rangovo prašymas dėl ankstyvo apmokėjimo laikomas pasiūlymu taikyti diskontą, o Užsakovo sutikimas – pasiūlymo priėmimu. Užsakovo nesutikimas nėra laikomas Sutarties pažeidimu ir nesuteikia Rangovui teisės stabdyti Sutarties vykdymo ar keisti Sutarties terminų. Sutikimas su ankstyvojo apmokėjimo taikymu yra Užsakovo teisė, bet ne pareiga, kurios įgyvendinimas priklauso išimtinai nuo Rangovo patikimumo ir finansinės padėties. Užsakovo atsisakymas suteikti ankstyvąjį apmokėjimą negali būti ginčo dalykas ir negali būti skundžiamas. Užsakovo nesutikimas su Rangovo prašymu dėl ankstyvo apmokėjimo nėra laikomas pagrįstu pagrindu stabdyti Sutarties vykdymą ar sutarties vykdymo terminų pažeidimui pateisinti.

11^1.5. Ankstyvas apmokėjimas, diskonto dydis, suma ir mokėjimo data kiekvienu atveju suderinami raštu iki mokėjimo atlikimo. Suderintas susitarimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi ir nelaikomas Sutarties kainos, apmokėjimo struktūros ar kitų Sutarties sąlygų pakeitimu.

12 ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

12.1. Jei Šalis nevykdo ar netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal Sutartį, ji pažeidžia Sutartį. Vienai Šaliai pažeidus Sutartį, kita Šalis turi teisę naudotis bet kokiais teisėtais savo teisių gynimo būdais, įskaitant, bet neapsiribojant:
12.1.1. reikalauti kitos Šalies tinkamai vykdyti sutartinius įsipareigojimus;
12.1.2. reikalauti atlyginti nuostolius;
12.1.3. pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu, jei toks reikalavimas buvo Pirkimo dokumentuose;
12.1.4. reikalauti sumokėti Sutartyje nustatytas netesybas ir atlyginti nuostolius;
12.1.5. nutraukti Sutartį Sutartyje ir Teisės aktuose numatytais pagrindais.
12.2. Užsakovo atsakomybei ir rizikai priskiriamas Užsakovo naudojimasis bet kuria Darbų dalimi iki Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos.
12.3. Užsakovas, nustatęs Darbų trūkumus ar kitokius nukrypimus nuo Sutarties po Darbų perdavimo-priėmimo, jei tie trūkumai ar nukrypimai negalėjo būti nustatyti priimant Darbus (paslėpti trūkumai), taip pat jei jie buvo Rangovo tyčia paslėpti, privalo apie juos raštu pranešti Rangovui, o Rangovas privalo juos ištaisyti.
12.4. Garantiniu trūkumu Šalys susitaria vadinti trūkumą, kuris įvyko ar (ir) atsirado dėl nekokybiškai Rangovo atliktų Darbų ir (ar) nekokybiškų Darbų atlikimui panaudotų Medžiagų. Garantija netaikoma, jeigu Darbų trūkumai atsirado dėl Užsakovo ar kitų asmenų be Rangovo sutikimo atliktų remonto darbų, pakeistos Įrangos ir Medžiagų ar jų dalių. Šalys susitaria, kad esant ginčui, ar trūkumas yra garantinis, preziumuojama, kad trūkumas yra garantinis, o pareigą įrodyti, kad trūkumas yra ne garantinis, turi Rangovas. Jeigu garantinio laikotarpio metu išryškėja Rangovo pagal Sutartį atliktų Darbų trūkumai, Rangovas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas ar per kitą Šalių raštu sutartą laikotarpį, šiuos trūkumus privalo pašalinti savo lėšomis. Jeigu minėtų trūkumų be žalos Darbų rezultatui ir (ar) susijusiems Užsakovo daiktams pašalinti negalima, Rangovas neatlygintinai privalo nedelsiant atlikti Darbus iš naujo.
12.5. Jeigu nustatyti trūkumai nebus pašalinti garantinio laikotarpio metu, garantinis laikotarpis bus pratęsiamas tokiam laikui, kiek reikės laiko nustatytiems trūkumams pašalinti.
12.6. Jeigu Rangovas nevykdo savo įsipareigojimų pašalinti garantiniu laikotarpiu nustatytus garantinius trūkumus arba šią savo pareigą vykdo netinkamai, Užsakovui raštu įspėjus Rangovą, jog jei per 2 (dvi) darbo dienas Rangovas nepradės garantinių trūkumų šalinimo arba nepašalins netinkamo garantinio trūkumo šalinimo, Užsakovas turi teisę pašalinti garantinius trūkumus savo lėšomis (pats arba samdydamas kitą asmenį), o išlaidas tokiu atveju privalo atlyginti Rangovas. Rangovas privalo šias išlaidas atlyginti ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo reikalavimo gavimo dienos. Neatlyginus minėtų išlaidų, Užsakovas turi teisę reikalauti, kad Rangovas sumokėtų Užsakovui Sutarties SS nustatyto dydžio delspinigius.
12.7. Jeigu Šalis pažeidžia Sutartį, šis pažeidimas nėra esminis ir jį galima ištaisyti, nukentėjusi Šalis raštu nurodo kitai Šaliai ištaisyti Sutarties pažeidimą. Jei Sutartį pažeidusi Šalis neištaiso

pažeidimo arba pažeidimo neįmanoma ištaisyti, nukentėjusi Šalis turi teisę taikyti Sutartyje numatytą atsakomybę ir reikalauti atlyginti su pažeidimu susijusius nuostolius. Rangovas patvirtina, kad jam yra žinomi Darbų atlikimo terminai ir Užsakovas neprivalo Rangovo įspėti apie Sutartyje nustatytų terminų praleidimus.

12.8. Nesant apmokėjimo sulaikymo pagrindų, laiku neapmokėjus už tinkamai atliktus Darbus, Užsakovas, Rangovui pareikalavus, moka Sutarties SS nustatyto dydžio delspinigius.

12.9. Rangovui netinkamai atliekant arba neatliekant prievolių, numatytų šioje Sutartyje, Užsakovas turi teisę taikyti Rangovui baudas:

12.9.1. Sutarties SS nustatyto dydžio baudą po Užsakovo įspėjimo apie prievolių, numatytų 5.4.7 p., 5.4.10-5.4.11 p., 5.4.13 p., nevykdymą arba netinkamą vykdymą gavimo dienos. Įspėjimą Užsakovas Rangovui išsiunčia Sutarties SS Priede „Kontaktiniai duomenys“ nurodytu el. pašto adresu. Įspėjimas laikomas gautu jo išsiuntimo dieną. Rangovui nepašalinus Sutarties vykdymo trūkumų per Užsakovo nurodytą terminą, Užsakovas turi teisę darbus atlikti pats, o Rangovas įsipareigoja atlyginti Užsakovui visas su tuo susijusias išlaidas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Užsakovo reikalavimo gavimo dienos;

12.9.2. Sutarties SS nustatyto dydžio baudą po Užsakovo įspėjimo apie prievolių, numatytų 5.4.17 p., nevykdymą arba netinkamą vykdymą išsiuntimo dienos.

12.10. Rangovui atsisakius atlikti Darbus Sutartyje nurodytomis kainomis (didinant kainą), Užsakovas turi teisę Rangovui Sutarties SS nustatyto dydžio baudą. Užsakovui taip pat suteikiama teisė vienašališkai nutraukti Sutartį įspėjus Rangovą prieš 2 (dvi) darbo dienas ir reikalauti atlyginti su tuos susijusius nuostolius.

12.11. Sutartį nutraukus 13.1 p. pagrindu ar kitais pagrindais dėl Rangovo kaltės, Užsakovas turi teisę taikyti Rangovui Sutarties SS nustatyto dydžio baudą, kurią Užsakovas turi teisę vienašališkai įskaityti į Rangovui mokėtinas sumas, jas atitinkamai sumažindamas. Jeigu Sutartis nutraukiama dėl Rangovo kaltės, Rangovas privalo atlyginti visus su tuo susijusius Užsakovo nuostolius.

12.12. Rangovas visiškai atsako už atliekamų Darbų kokybę. Rangovas, vykdydamas Darbus, visiškai atsako už savo ir kitų pasitelktų asmenų veiksmus, atliekamus vykdant Darbus, ir įsipareigoja Užsakovui ir trečiosioms šalims atlyginti visą dėl netinkamo Darbų atlikimo atsiradusią žalą (tiesioginius ir netiesioginius nuostolius), jei Sutarties SS nenumatyta kitaip.

12.13. Rangovui nepabaigus Darbų ar nepašalinus Darbų trūkumų laiku ar kitaip pažeidžiant Darbų (Darbų etapų) atlikimo terminus, įskaitant, bet neapsiribojant, terminus numatytus Grafike, už kiekvieną tokio vėlavimo dieną Užsakovas turi teisę taikyti Sutarties SS nustatyto dydžio delspinigius. Delspinigiai negali būti reikalaujami, jei vėluojama dėl Užsakovo kaltės ar dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Rangovo. Rangovas taip pat privalo atlyginti dėl tokio vėlavimo Užsakovo patirtus nuostolius. Šalinant Darbų trūkumus Užsakovas, įspėjęs Rangovą ne vėliau kaip prieš 3 (tris) dienas, taip pat turi teisę samdyti trečiąsias šalis Darbų trūkumams pašalinti bei reikalauti šių sumų apmokėjimo iš Rangovo arba sumažinti pagal Sutartį Rangovui mokėtinas sumas, vienašališkai atliekant sumų įskaitymą.

12.14. Rangovas, pažeidęs įsipareigojimus dėl aplinkos apsaugos, priešgaisrinės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo bei kitus reikalavimus, nurodytus dokumente „Reikalavimai prieš pradedant ir atliekant pavojingus darbus“[9], Užsakovo reikalavimu, moka Užsakovui atitinkamame dokumente nurodyto dydžio baudą.

12.15. Sutartyje numatytų baudų ir kitų netesybų sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo bei nuo pareigos atlyginti nuostolius. Sutarties pagrindu Rangovo privalomos mokėti netesybos ir reikalavimai atlyginti kitus nuostolius turi būti sumokėti Užsakovo rašytinio reikalavimo pateikimo dieną.

12.16. Jeigu tai numato Sutarties SS, Užsakovas iš kiekvienos pagal Rangovo pateiktą sąskaitą faktūrą Rangovui mokėtinos už atliktus Darbus sumos sulaiko Sutarties SS nustatyto dydžio sulaikomą sumą iki galutinio Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo. Rangovas neturi teisės reikalauti kompensacijos dėl šiuo pagrindu sulaikytų sumų.

12.17. Užsakovas turi teisę Rangovo padarytų nuostolių, dėl Rangovo kaltės Užsakovo patirtų išlaidų, Rangovo atžvilgiu taikytų netesybų bei kitų Užsakovo piniginių reikalavimų į Rangovą dydžiu sumažinti pagal Sutartį Rangovui mokėtinas sumas, vienašališkai atliekant įskaitymą, t.y. Rangovo Užsakovui mokėtinas sumas įskaitant į Rangovui mokėtinas sumas už atliktus Darbus bei pagal **Error! Reference source not found.** p. sulaikytas sumas.

12.18. Sulaikyta suma, pagal **Error! Reference source not found.** p., ar sulaikytos sumos likutis, kuris nebuvo įskaitytas pagal 12.17 p.ar Teisės aktų nuostatas, išmokamas Rangovui per 30 (trisdešimt) dienų po visų tinkamai atliktų Darbų pagal Sutartį užbaigimo ir galutinio Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo.

[9] Dokumentas skebiamas adresu: https://www.ltou.lt/lt/apie-lietuvos-oro-uostus/tvarkos-ir-dokumentai/dokumentai-paslaugu-teikejams

12.19. Sutarties BS **Error! Reference source not found.** p. numatytu atveju Užsakovas privalo raštu informuoti Rangovą apie pradelstą terminą, jei vėluojama dėl Užsakovo kaltės ar dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Rangovo. Minėtame pranešime Užsakovas nurodo dienų skaičių, už kurį nereikalauja netesybų iš Rangovo.

12.20. Jeigu pretenzijos buvo pateiktos arba baudos paskirtos dėl Sutarties ar Teisės aktų nuostatų pažeidimo tiesiogiai Rangovui, jis privalo nedelsdamas pranešti apie tai Užsakovui ir imtis visų priemonių, kad dėl pažeidimo kilusi žala būtų kiek įmanoma sumažinta.

12.21. Jeigu Rangovas pažeidžia Teisės aktų reikalavimus, nustatydamas asmens duomenų tvarkymo tikslus ir priemones, Užsakovas asmens duomenų tvarkymo požiūriu laikytinas duomenų valdytoju, kaip tai yra apibrėžta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente ir tokiu būdu prisiima visą atsakomybę už tokį asmens duomenų tvarkymą.

12.22. Rangovas atleidžiamas nuo netesybų už Darbų atlikimo tarpiniais terminais (etapais) vėlavimą, jeigu visus Darbus pagal sutartį užbaigia iki galutinio visų Darbų atlikimo termino.

13 SUTARTIES NUTRAUKIMAS

13.1. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą ir dėl to netaikant jokios atsakomybės Užsakovui, nutraukti Sutartį, prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų apie tai raštu pranešęs Rangovui, jeigu:

13.1.1. Rangovas nepradeda laiku vykdyti Darbų, kitaip aiškiai parodo ketinimą nevykdyti savo įsipareigojimų pagal Sutartį arba tampa aišku, kad Darbus ir (ar) Darbų etapą baigti iki Darbų atlikimo termino pabaigos neįmanoma;

13.1.2. Rangovui yra inicijuojama bankroto ar restruktūrizavimo byla, arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka, inicijuotos priverstinio likvidavimo ar susitarimo su kreditoriais procedūros arba jam vykdomos analogiškos procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus, Užsakovui tampa žinoma apie kitokį priverstinį Rangovo kreditorių teisių įgyvendinimą, galintį turėti esminės įtakos Rangovo galimybėms toliau vykdyti Sutartį;

13.1.3. Rangovas pažeidė 4.2.5 ir (ar) 4.2.6 p. numatytus patvirtinimus ir garantijas ar 5.4.6 p. numatytas Rangovo pareigas. Šalys susitaria, kad minėtų Sutarties nuostatų pažeidimas gali būti konstatuojamas, remiantis institucijų sprendimais, patvirtinimais, kita pateikta informacija arba Užsakovui atlikus vidinį tyrimą (nesant institucijų sprendimų ar patvirtinimų);

13.1.4. Rangovas nepateikė pagrindžiančių dokumentų dėl Darbų atlikimo metu naudotų prekių/įrangos/medžiagų atitikties Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 58 straipsnio 41 dalies nuostatoms ir Paslaugų teikėjo bei jo Subtiekėjų atitikimo Europos Tarybos reglamento (ES) 2022/576 2022 m. balandžio 8 d., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, 5k straipsnio reikalavimams;

13.1.5. po Sutarties sudarymo nustatoma, kad Rangovo ir (ar) subrangovo darbuotojai, kuriems pagal Užsakovo patvirtintą pareigų sąrašą dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie VNO ar KUN, ar PLQ esančių aerodromų, neatitinka Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir/ar kitų Teisės aktų nurodytų reikalavimų ir Rangovas atisako ar negali jų pakeisti kitais asmenimis arba Rangovas nepateikia dokumentų, reikalingų patikrinti atitiktį nacionalinio saugumo reikalavimams;

13.1.6. Teisės aktų nustatyta tvarka priėmus sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis/Rangovas neatitinka nacionalinio saugumo interesų;

13.1.7. Rangovo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia šios Sutarties reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 14 (keturiolika) dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos;

13.1.8. paaiškėja PĮ 98 straipsnyje numatytos aplinkybės arba Rangovas kitaip netinkamai vykdo Sutartį ir tai yra esminis Sutarties pažeidimas.

13.1.9. kitais šioje Sutartyje ir Teisės aktuose numatytais atvejais, kurie suteikia teisę Pirkėjui Sutartį nutraukti vienašališkai;

13.1.10. Rangovas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konkurenciją, intelektinės nuosavybės, konfidencialios informacijos valdymą ar trečiųjų šalių pasitelkimą.

13.2. Nutraukus Sutartį:

13.2.1. Rangovas ne vėliau nei per 10 (dešimt) dienų nuo pranešimo apie Sutarties nutraukimą gavimo dienos privalo:

13.2.1.1. nutraukti visą tolesnį Darbų vykdymą, išskyrus pagrįstus Užsakovo nurodymus dėl gyvybės ir/ar turto išsaugojimo, priešgaisrinės saugos, darbų saugos iki statybvietės perdavimo Užsakovui ar atitinkamo turto grąžinimo Užsakovui;

13.2.1.2. perduoti Užsakovui Sutartyje numatytą įrangą (jei taikoma) ir medžiagas, už kurias Užsakovas jau sumokėjo;
13.2.1.3. perduoti Užsakovui statybos dokumentaciją, susijusią su iki Sutarties nutraukimo atliktais Darbais;
13.2.1.4. pašalinti visus Rangovo įrengimus ir kitus daiktus, šiukšles iš statybvietės ir pats palikti statybvietę.
13.2.2. Užsakovas turi nustatyti likusias Rangovui mokėtinas sumas už tinkamai atliktus, bet neapmokėtus Darbus. Tačiau Užsakovas iš Rangovui mokėtinų sumų gali padengti bet kuriuos nuostolius ir papildomas Išlaidas, susijusias su Darbų defektų ištaisymu, Rangovui priskaičiuotas netesybas ir kitas Užsakovo išlaidas, atsiradusias dėl šios Sutarties netinkamo vykdymo;
13.3. Rangovui per Sutarties BS 13.2.1 p. nustatytą terminą neatlaisvinus statybvietės, Užsakovas turi teisę išgabenti visą Rangovui priklausantį turtą (medžiagas, įrangą ir kt.) už statybvietės ribų. Tokiu atveju už tokio turto saugojimą atsako pats Rangovas ir neturi teisės dėl to reikšti pretenzijų ar reikalavimų Užsakovui.
13.4. Užsakovas turi teisę bet kuriuo metu vienašališkai atsisakyti Darbų ar jų dalies ir nutraukti Sutartį, dėl to netaikant jokios atsakomybės Užsakovui, apie tai raštu įspėjęs Rangovą prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų Tokiu atveju Rangovui turi būti sumokėta:
13.4.1. už bet kurią atliktų Darbų dalį pagal Sutartyje nustatytus Įkainius (jei Sutarties kaina skaičiuojama pagal Įkainius) ar proporcingai už atliktus Darbus kainos dalį (jei Sutartis yra Fiksuotos kainos);
13.4.2. už išlaidas, už Įrangą ar Medžiagas, kurios skirtos Darbams ir kurias Rangovas yra įsigijęs ir perdavęs Užsakovui. Užsakovui pareikalavus perduoti Įrangą ir (ar) Medžiagas ir už jas sumokėjus, ši Įranga ir Medžiagos tampa Užsakovo nuosavybe;
13.5. Rangovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjęs Užsakovą prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, jei Užsakovas nevykdo savo esminių įsipareigojimų pagal Sutartį, t. y. neatsiskaito su Rangovu laiku, ir apie tai Užsakovas buvo ne mažiau nei du kartus raštu įspėtas.
13.6. Ši Sutartis gali būti nutraukta ir kitais šioje Sutartyje, PĮ ir kituose Teisės aktuose nurodytais atvejais ir pagrindais bei bendru Šalių susitarimu.
13.7. Jeigu po Sutarties sudarymo nustatoma, kad Sutarties su Rangovu sudarymas neatitinka nacionalinio saugumo interesų pagal Teisės aktus, Sutartis nutraukiama/negalioja Teisės aktų nustatyta tvarka.
13.8. Jeigu vykdant Darbus Darbų vykdymo vietoje yra aptinkami archeologiniai radiniai, kaip jie apibrėžti LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Rangovas įsipareigoja nedelsiant stabdyti Darbų vykdymą teritorijos dalyje, kurioje aptikti archeologiniai radiniai, ir informuoti apie šią aplinkybę Užsakovą, kuris Teisės aktų nustatyta tvarka apie archeologinių radinių aptikimą informuoja atsakingas valdžios institucijas. Jeigu gavus informaciją apie aptiktus archeologinius radinius atsakingos valdžios institucijos teisės aktų numatyta tvarka įpareigoja Užsakovą sustabdyti Darbus teritorijos dalyje, kurioje aptikti archeologiniai radiniai, Šalys abipusiu sutarimu gali pratęsti Darbų atlikimo terminą laikotarpiui, kuriam atsakingos valdžios institucijos įpareigojo sustabdyti Darbų ar jų dalies vykdymą. Jeigu Darbų ar jų dalies sustabdymo terminas yra ilgesnis nei 60 (šešiasdešimt) dienų, kiekviena Šalis turi teisę inicijuoti Sutarties nutraukimą, įspėjusi kitą Šalį ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki numatomos Sutarties nutraukimo dienos. Nutraukus Sutartį šiame punkte numatytu pagrindu, Užsakovas privalo atsiskaityti su Rangovu už iki Sutarties nutraukimo dienos tinkamai atliktus ir perduotus Darbus.

14 AVANSAS (IŠANKSTINIS MOKĖJIMAS)

14.1. Rangovui gali būti sumokamas avansas vieną kartą per visą Sutarties galiojimo laikotarpį, kurio dydis negali viršyti Sutarties SS nurodyto dydžio. Rangovui, kuris yra įtrauktas į Nepatikimų tiekėjų sąrašą, avansas negali būti mokamas.
14.2. Rangovas, norėdamas pasinaudoti teise gauti avansą, bet kuriame Sutarties vykdymo etape gali pateikti prašymą sumokėti avansą. Iki avanso sumokėjimo dienos Rangovas gali atsisakyti prašymo sumokėti avansą, šis atsisakymas neužkerta kelio Rangovui pakartotinai kreiptis su prašymu sumokėti avansą.
14.3. Rangovas, norėdamas gauti avansą, kartu su prašymu Užsakovui turi pateikti avanso grąžinimo užtikrinimą, atitinkantį toliau nurodytas sąlygas:
14.3.1. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti besąlyginė, neatšaukiama, pirmo pareikalavimo garantija, pagal kurią garantas įsipareigoja sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, kad Rangovas negrąžino sumokėto avanso pagal Sutarties sąlygas, bei sumą, kurios Rangovas negrąžino, arba laidavimo draudimas.
14.3.2. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti išduotas Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės (EEE) valstybėje registruoto banko ar

draudimo bendrovės ar kito tarptautinio banko ar tarptautinės draudimo bendrovės, kuriems yra suteiktas ne žemesnis nei Sutarties BS 14.3.3 p. nurodytas tarptautinės reitingų agentūros patvirtintas investicinio lygio reitingas. Reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso.

14.3.3. Bankas ar draudimo bendrovė, išduodanti garantiją ar laidavimo draudimo raštą, atitinkamo dokumento išdavimo dieną turi turėti ne žemesnį nei nurodytą bent vienos iš šių tarptautinių reitingų agentūrų patvirtintą ilgalaikio investicinio lygio reitingą: „Fitch Ratings“ arba „Standard & Poor's“ suteiktą BBB- (BBB minus) arba „Moody's“ suteiktą Baa3 arba lygiavertį.

14.4. Jei Sutarties SS nenustatyta kitaip, Užsakovas sumoka Rangovui avansą ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų po to, kai Rangovas pateikia su Užsakovu raštu suderintą banko ar kitos kredito įstaigos arba draudimo bendrovės išduotą avanso grąžinimo užtikrinimo banko garantiją arba laidavimo draudimo raštą ne mažesnei nei Rangovo prašyme sumokėti avansą nurodyto dydžio avanso sumai ir ne trumpesniam, nei Darbų atlikimo terminas, laikotarpiui, taip pat, kai Rangovas pateikia išankstinio mokėjimo sąskaitą faktūrą, terminą skaičiuojant nuo vėliausio iš šių įvykių atsiradimo dienos. Išankstinio mokėjimo sąskaitos faktūros pateikimui keliami tokie patys reikalavimai kaip ir PVM sąskaitos faktūros pateikimui, numatyti Sutarties BS Atsiskaitymo už Darbus tvarkoje.

14.5. Jeigu paskutinę Darbų priėmimo-perdavimo arba Sutarties nutraukimo dieną avansas nėra išskaitytas iš Rangovui mokėtinų sumų, Rangovas privalo grąžinti Užsakovui neišskaitytą avanso likutį.

15 SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS, GARANTINIO LAIKOTARPIO ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

15.1. Tuo atveju, jeigu tai numatyta Sutarties SS, Rangovas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos privalo pateikti Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą – pagal nustatytą tvarką ir patvirtintas taisykles Užsakovo naudai išduotą Užsakovui priimtino turinio, besąlyginį, neatšaukiamą, pirmo pareikalavimo Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės (EEE) valstybėje registruotos draudimo bendrovės išduotą laidavimo draudimą ar banko garantiją, išduotą Užsakovui priimtino Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės (EEE) valstybėje registruoto banko arba kito tarptautinio banko, turinčio ne žemesnį nei „Fitch Ratings“ arba „Standard & Poor's“ suteiktą BBB- (BBB minus) reitingą arba „Moody's“ suteiktą Baa3 reitingą. Garantijai/draudimui turi būti taikytina Lietuvos Respublikos teisė ir šalių ginčai dėl to sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Visas su garantijos/draudimo išdavimu ir vykdymu susijusias išlaidas dengia Rangovas ir jų Užsakovas Rangovui nekompensuoja. Rangovas įsipareigoja pateikti užtikrinimą ne mažesnei sumai ir galiojantį ne trumpiau nei nurodyta Sutarties SS.

15.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti pateiktas rašytine forma. Jame turi būti nurodyta, kad Rangovui neįvykdžius arba netinkamai įvykdžius savo sutartinius įsipareigojimus, Sutarties įvykdymo užtikrinimo davėjas įsipareigoja sumokėti Užsakovui ne didesnę kaip Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą per 10 (dešimt) darbo dienų, gavęs pirmą Užsakovo rašytinį reikalavimą, Užsakovui neprivalant pagrįsti savo reikalavimų, o tik rašte nurodžius, kaip Rangovas neįvykdė ar netinkamai įvykdė savo sutartinius įsipareigojimus.

15.3. Tuo atveju, jeigu Sutarties įvykdymo užtikrinimas galioja trumpiau, nei iki Darbų atlikimo termino pabaigos ar galutinio perdavimo-priėmimo akto pasirašymo, baigiantis Sutarties sąlygų vykdymo užtikrinimui, ne vėliau, kaip likus 10 (dešimt) darbo dienų iki jo galiojimo pabaigos, Rangovas privalo pateikti Užsakovui naują Sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimo dokumentą. Šio dokumento nepateikimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu.

15.4. Rangovas, laikydamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo reikalavimų, iki kreipimosi dėl statybos užbaigimo akto gavimo, turi pateikti Užsakovui dokumentą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal Sutartį, t. y. draudimo bendrovės išduotą laidavimo draudimo raštą arba kredito įstaigos garantijos kopiją, užtikrinančią Rangovo garantinio laikotarpio prievolių įvykdymą. Minėtas dokumentas Rangovo nemokumo ar bankroto atveju, taip pat netinkamo garantinių įsipareigojimų vykdymo atveju turi užtikrinti dėl Rangovo kaltės atsiradusių defektų, nustatytų per pirmuosius 3 (tris) statinio garantinio termino metus, šalinimo išlaidų apmokėjimą Užsakovui. Dokumentas, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal Sutartį, turi būti išduotas ne trumpesniam kaip pirmųjų 3 (trijų) metų garantinio termino laikotarpiui, kurio suma ne mažesnė kaip 5 proc. statinio statybos kainos (Sutarties kainos su PVM), jeigu Sutarties SS nenumatyta kitaip.

16 CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

16.1. Tuo atveju, jei Sutarties SS numatyta, Rangovas privalo iki statybos darbų pradžios savo sąskaita sudaryti statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo reikalavimus. Ši privalomojo draudimo sutartis turi įsigalioti iki statybos darbų pradžios ir turi galioti visą statybvietėje vykdomų darbų laikotarpį iki visų Rangovo atliktų statybos darbų rezultato perdavimo statytojui (Užsakovui) dienos.

16.2. Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip 43 400,00 EUR (keturiasdešimt trijų tūkstančių keturių šimtų eurų) suma vienam draudžiamajam įvykiui.

16.3. Rangovas privalo ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo statybos darbų pradžios pateikti Užsakovui Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo (poliso) ir mokestinio pavedimo, patvirtinančio draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimą, patvirtintas kopijas. Rangovas savo sąskaita privalo pratęsti (atnaujinti) privalomojo draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus, jeigu ši draudimo sutartis pasibaigs anksčiau, negu nurodyta 16.1 p.

16.4. Tuo atveju,jei Sutarties SS numatyta, kad Rangovas rengia Techninį darbo projektą, Rangovas privalo ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties pasirašymo Užsakovui pateikti projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties patvirtintą kopiją (kartu su jos apmokėjimą įrodančia dokumento kopija) dėl netinkamai parengto Sutartyje numatyto Techninio darbo projekto už ne mažesnę kaip 43 400,00 EUR (keturiasdešimt trijų tūkstančių keturių šimtų eurų) draudimo sumą vienam draudžiamajam įvykiui visam Statybvietėje vykdomų Darbų laikotarpiui, sudarytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatomis ir kitais šią draudimo rūšį reglamentuojančiais teisės aktais, naudos gavėju nurodant Užsakovą. Rangovas savo sąskaita privalo pratęsti (atnaujinti) privalomojo draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus, jeigu ši draudimo sutartis pasibaigs anksčiau, negu nurodyta šiame punkte.

17 INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

17.1. Visi Darbų rezultatai, Rangovo sukurti vykdant Sutartį, ir visos teisės į juos, įskaitant Intelektinės nuosavybės teises, išskyrus asmenines neturtines teises į intelektinės veiklos rezultatus, priklauso Užsakovui ir neatšaukiamai pereina išimtinai Užsakovui nuo Darbų rezultatų sukūrimo (įskaitant bet kokius etapų ar tarpinius rezultatus) momento be jokių apribojimų visose pasaulio teritorijose, kuriuos Užsakovas savo nuožiūra gali visais žinomais ar egzistuojančiais būdais naudoti (arba nenaudoti) pats, leisti naudoti ar perleisti bet kurioms trečiosioms šalims.

17.2. Kai Intelektinės nuosavybės teises sudaro asmeninės neturtinės (pvz., autoriaus, atlikėjo, išradėjo, dizainerio) teisės, Rangovas garantuoja Užsakovui, kad šių teisių turėtojai netrukdys Užsakovui naudotis bet kokiomis įgytomis Intelektinės nuosavybės teisėmis, įskaitant bet kokiu būdu modifikuoti Darbų rezultatus, naudoti juos nenurodant teisių turėtojo vardo ar nurodant jį Užsakovui priimtinu būdu.

17.3. Sutarties kaina apima visą atlyginimą už Užsakovo įgyjamas Intelektinės nuosavybės teises ir Rangovas patvirtina, kad šis atlyginimas sąžiningai ir visiškai kompensuoja už Užsakovo įgytas Intelektinės nuosavybės teises. Intelektinės nuosavybės teisės Užsakovui pereina visam Teisės aktuose nustatytam teisių galiojimo ar apsaugos laikotarpiui.

17.4. Bet kokie su Sutartimi susiję dokumentai, išskyrus pačią Sutartį, ir duomenys yra Užsakovo nuosavybė ir, Rangovui baigus vykdyti savo įsipareigojimus, Užsakovo reikalavimu turi būti grąžinti (kartu su visomis jų kopijomis) Užsakovui.

17.5. Rangovas garantuoja nuostolių atlyginimą Užsakovui (įskaitant bylinėjimosi išlaidas) dėl bet kokių reikalavimų, kylančių dėl Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo (įskaitant gynybą pažeidimo atveju), išskyrus atvejus, kai toks pažeidimas padaromas dėl Užsakovo kaltės. Rangovas taip pat nedelsdamas praneša Užsakovui apie tai, kad jam yra pareikštas ieškinys ar bet koks kitas reikalavimas dėl bet kokios su Sutartimi susijusios Intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo.

17.6. Jeigu Sutarties vykdymo metu Intelektinės nuosavybės teisių objektams sukurti Rangovas naudoja kitiems asmenims priklausančius Intelektinės nuosavybės objektus, Rangovas yra visiškai atsakingas tiek Užsakovui, tiek ir trečiosioms šalims už jų kūrinių bei kitos medžiagos, skirtos Sutarties vykdymo metu numatytiems Intelektinės nuosavybės teisių objektams gaminti (sukurti), naudojimo bei perdavimo Užsakovui teisėtumą. Rangovas prisiima atsakomybę už pretenzijas ar ieškinius, kylančius iš santykių su teisių turėtojais bei kitomis trečiosiomis šalimis dėl Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, susijusio su Sutarties vykdymo metu Užsakovui perduodamais

Intelektinės nuosavybės teisių objektais ir įsipareigoja atlyginti Užsakovui jo dėl to patirtus nuostolius.

17.7. Kai Darbų rezultato dalį sudaro Rangovui ar trečiosioms šalims priklausančiomis Intelektinės nuosavybės teisėmis saugomi objektai, kurie buvo sukurti dėl intelektinės veiklos, kurios neapima ši Sutartis, arba kai Darbų rezultatais Užsakovas gali tinkamai naudotis tik kartu naudodamasis tokiais objektais, Rangovas privalo užtikrinti, kad šios trečiosios šalys arba jis pats ne vėliau kaip Darbų rezultatų perdavimo metu suteiktų Užsakovui visas Intelektinės nuosavybės teises (išduotų visas licencijas), kurios yra būtinos tinkamai Užsakovui naudotis Darbų rezultatais, nebent Sutarties SS ar Techninėje sprecifikacijoje numatyta kitaip. Jeigu kas kita nenumatyta Sutartyje, į Sutarties kainą yra įskaičiuotos visos išlaidos ir atlyginimai (įskaitant mokesčius), kurie turi būti sumokėti už tokių teisių suteikimą. Rangovas privalo nurodyti Užsakovui, kokios Intelektinės nuosavybės teisės yra suteikiamos (licencijos išduodamos) Užsakovui pagal šį Sutarties punktą ir perduoti Užsakovui visus dokumentus ar duomenis, patvirtinančius tokių licencijų suteikimą ne vėliau kaip Darbų rezultatų perdavimo metu.

18 KONFIDENCIALI INFORMACIJA

18.1. Sutarties vykdymo metu vienos Šalies kitai Šaliai tiek sąmoningai, tiek atsitiktinai atskleista informacija, kurią atskleidusi Šalis įvardijo kaip konfidencialią arba kuri pagal jos pobūdį turėtų būti laikoma konfidencialia, laikoma konfidencialia informacija ir ją gavusi ar su ja susipažinusi Šalis įsipareigoja jos neatskleisti trečiosioms šalims ir (arba) nenaudoti jos jokiems kitiems tikslams, išskyrus kiek tai yra reikalinga šios Sutarties vykdymui. Šalys susitaria, kad su Sutartimi susijusi informacija gali būti atskleista Šalių teisiniams ir finansiniams konsultantams, jeigu tai susiję su Sutarties vykdymu ir šie konsultantai įsipareigoja neatskleisti atitinkamos informacijos kitiems asmenims. Kilus abejonių, ar Šalies pateikta informacija turėtų būti laikoma konfidencialia, ją gavusi Šalis laikys tokią informaciją konfidencialia, nebent ją atskleidusi Šalis nurodytų kitaip. Kiekviena iš Šalių gali atskleisti šią informaciją trečiosioms šalims tik tiek, kiek tai yra būtina šios Sutarties tinkamam vykdymui ir tik iš anksto gavusi kitos Šalies raštišką sutikimą, išskyrus informaciją, kurios reikalauja teismas ar valstybės institucijos, turinčios teisę ją gauti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar kitus Teisės aktus. Šis konfidencialumo įsipareigojimas galioja tiek Sutarties galiojimo metu, tiek ir neterminuotai po Sutarties pasibaigimo.

18.2. Šia Sutartimi Rangovas užtikrina, kad Sutartį vykdyti įgalioti asmenys yra įsipareigoję saugoti konfidencialią informaciją pagal šią Sutartį bei pasirašytą Susitarimą arba kitą teisės aktą, kuriuo jiems yra nustatyta konfidencialumo prievolė.

18.3. Šis konfidencialumo įsipareigojimas galioja tiek Sutarties galiojimo metu, tiek ir neterminuotai po Sutarties pasibaigimo.

19 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

19.1. Šalis atleidžiama nuo civilinės atsakomybės už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, jeigu įrodo, kad toks nevykdymas ar netinkamas vykdymas buvo nulemtas nenugalimos jėgos aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei vykdyti prekių, Sutarties Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

19.2. Šalis, kuri dėl nenugalimos jėgos aplinkybių negali įvykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, privalo nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, raštu apie tai informuoti kitą Šalį, nurodyti nenugalimos jėgos aplinkybes, kurios trukdo jai vykdyti savo sutartinius įsipareigojimus, ir sutartinius įsipareigojimus, kurių ji negalės vykdyti, bei pateikti įrodymus, jog ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, o taip pat - pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Tokiu atveju sutartinių įsipareigojimų vykdymas sustabdomas, kol išnyks pirmiau nurodytos aplinkybės. Jeigu minėto pranešimo kita Šalis negauna per aukščiau nurodytą terminą arba gauna pavėluotai (pažeidžiant aukščiau šiame punkte numatytą terminą), tai nepranešusi/pavėluotai pranešusi Šalis privalo atlyginti kitai Šaliai dėl pranešimo negavimo arba pavėluoto pranešimo atsiradusius nuostolius. Šalis, nepranešusi kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybes, negali jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už Sutarties nevykdymą pagrindu.

19.3. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo gavimo momento.

19.4. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų, bet kuri iš Šalių turi teisę vienašališkai nutraukti šią Sutartį, raštu apie tai įspėjusi kitą Šalį prieš 5 (penkias) kalendorines dienas.
19.5. Pasibaigus nenugalimos jėgos aplinkybėms, Šalis, dėl nenugalimos jėgos aplinkybių negalėjusi vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, privalo nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas, raštu pranešti apie tai kitai Šaliai ir atnaujinti savo sutartinių įsipareigojimų vykdymą. Jeigu minėto pranešimo kita Šalis negauna per aukščiau nurodytą terminą arba gauna pavėluotai, nepranešusi/pavėluotai pranešusi Šalis privalo atlyginti kitai Šaliai dėl pranešimo negavimo ar pavėluoto gavimo atsiradusius nuostolius. Jei Šalis, dėl nenugalimos jėgos aplinkybių negalėjusi vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų, pasibaigus minėtoms aplinkybėms, neatnaujina sutartinių įsipareigojimų vykdymo per 7 (septynias) kalendorines dienas nuo nenugalimos jėgos aplinkybių pasibaigimo, kita Sutarties Šalis turi teisę vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai raštu įspėjusi prieš 3 (tris) darbo dienas.

20 RANGOVO TEISĖ PASITELKTI TREČIĄSIAS ŠALIS (SUBRANGA)

20.1. Rangovas turi teisę pasitelkti Subrangovus atlikti bet kurią Sutarties dalį, išskyrus išimtis, nurodytas Pirkimo dokumentuose (jeigu nurodyta).
20.2. Subranga nesukuria sutartinių santykių tarp Užsakovo ir Subrangovo. Subrangos atveju Rangovas yra atsakingas už savo Subrangovų ar bet kokių kitų pasitelktų ir (ar) kontroliuojamų asmenų veiksmus ar neveikimą, šios Sutarties tinkamą įvykdymą (įskaitant Subrangovams perduodamos vykdyti Sutarties dalies kokybę ir padarytą žalą).
20.3. Sudarius Sutartį, tačiau ne vėliau negu Sutartis pradedama vykdyti, Rangovas privalo pranešti Sutarties įsigaliojimo metu jam žinomų subrangovų pavadinimus, jų atstovus, kontaktinius duomenis. Rangovas privalo informuoti apie minėtos informacijos pasikeitimus visu Sutarties vykdymo metu, taip pat - apie naujus Subrangovus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau Sutarties vykdymo metu. Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo pateikti Subrangovo dokumentus, pagrindžiančius atitikimą Pirkimo dokumentuose Subrangovams keliamiems reikalavimams, ir reikalauti atsisakyti ir (ar) pakeisti Subrangovą, nustačius neatitikimus.
20.4. Jeigu Rangovas ketina pasitelkti Subrangovus, kurių pajėgumais remiasi, arba kurie pagal Pirkimo dokumentus nebūtų tikrinami dėl atitikimo kvalifikaciniams reikalavimams ir pašalinimo pagrindų nebuvimo, toks Subrangovų pasitelkimas turi būti įformintas raštu sudaromu Šalių susitarimu dėl Sutarties keitimo.
20.5. Subrangovai turi teisę pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, raštu pateikdami prašymą Užsakovui. Tuo tikslu Užsakovas privalo ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Subrangovų sąrašo arba pakeisto Subrangovų sąrašo gavimo informuoti Subrangovus, nurodytus Subrangovų sąraše, apie tokią tiesioginio atsiskaitymo galimybę. Tuo atveju, kai Subrangovas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, Užsakovas ir Rangovas privalo sudaryti su Subrangovu trišalį susitarimą.

21 SPECIALISTAI IR JŲ KEITIMO TVARKA

21.1. Sutarčiai vykdyti Rangovas pasitelkia specialistus, nurodytus Rangovo pasiūlyme.
21.2. Esant būtinybei keisti specialistą dėl nuo Rangovo valios nepriklausančių aplinkybių (pvz. specialisto ligos, mirties atveju ar esant kitoms svarbioms aplinkybėms), Rangovas privalo apie tai informuoti Užsakovą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo šių aplinkybių paaiškėjimo dienos ir ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų nuo šių aplinkybių paaiškėjimo dienos pasiūlyti Užsakovui svarstyti naujo specialisto kandidatūrą, kurio kvalifikacija atitinka Pirkimo sąlygose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus bei pateikti Užsakovui specialisto kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus.
21.3. Užsakovas įvertinęs naujo specialisto kandidatūrą ir įsitikinęs, kad asmuo atitinka taikomus reikalavimus, pritaria naujo specialisto kandidatūrai ir apie tai informuoja Rangovą. Naujas specialistas gali pradėti vykdyti Sutartį tik Užsakovui pritarus. Specialistų keitimas nelaikomas tokiu Sutarties pakeitimu, dėl kurio turi būti sudaromas atskiras Šalių susitarimas dėl Sutarties keitimo.
21.4. Specialistų keitimo tvarkos pažeidimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį su Rangovu.
21.5. Užsakovas neatlygina specialistų keitimo kaštų.

22 SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS

22.1. Jeigu Sutarties SS nėra reikalaujama pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimo, Sutartis įsigalioja Sutarties pasirašymo dieną. Jeigu Sutarties SS reikalaujama pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimą, Sutartis įsigalioja Sutarties Šalims pasirašius Sutartį ir Rangovui pateikus Užsakovui tinkamą Rangovo prievolių pagal Sutartį įvykdymo užtikrinimą.
22.2. Sutarties pasirašymo diena yra laikoma diena, kurią Sutartį pasirašė abi Sutarties Šalys. Tuo atveju, jeigu Sutarties Šalys Sutartį pasirašė skirtingomis dienomis, Sutarties pasirašymo diena yra laikoma ta diena, kurią Sutartį pasirašė paskutinė iš Šalių. Jeigu Sutarties pasirašymo datą nurodė tik viena iš Šalių, laikoma, kad abi Šalys pasirašė tą pačią dieną.
22.3. Sutartis sudaryta valstybine kalba. Tuo atveju, jeigu Sutartis būtų sudaroma lietuvių ir anglų kalbomis, aiškinant Sutartį, pirmenybė teikiama Sutarties tekstui lietuvių kalba nebent Sutarties SS sąlygose numatyta kitaip.
22.4. Popierinės formos Sutartis sudaroma dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną egzempliorių kiekvienai Šaliai. Elektroninės formos Sutartis, pasirašant ją kvalifikuotais elektroniniais parašais, sudaroma vienu egzemplioriumi.
22.5. Sutartis galioja iki visiško sutaritinių įsipareigojimų įvykdymo.
22.6. Jeigu kuri nors šios Sutarties nuostata yra ar tampa iš dalies ar visiškai negaliojančia, ji nedaro negaliojančiomis likusių šios Sutarties nuostatų. Tokiu atveju Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad negaliojanti nuostata būtų pakeista teisiškai veiksminga norma, kuri, kiek įmanoma, turėtų tą patį rezultatą kaip ir pakeistoji norma.

23 TAIKYTINA TEISĖ IR GINČŲ SPRENDIMAS

23.1. Ši Sutartis yra sudaryta, aiškinama ir vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos teise. Santykiams, kylantiems tarp Šalių, tačiau nesureguliuotiems šia Sutartimi, taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
23.2. Šalys susitaria, kad visi ginčai, nesutarimai, reikalavimai ir (ar) pretenzijos, kylančios iš šios Sutarties ir (ar) susijusios su ja, jos vykdymu, nutraukimu ir (ar) pažeidimu, taip pat dėl skirtingo Sutarties nuostatų aiškinimo, bus Šalių sprendžiami derybų būdu, vadovaujantis sąžiningumo, protingumo ir teisingumo principais.
23.3. Šalims nepavykus išspręsti ginčų/nesutarimų, reikalavimų ir (ar) pretenzijų derybų būdu, jie bus sprendžiami Lietuvos Respublikos teisme, esančiame Vilniaus mieste, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

24 ATITIKTIES KIBERNETINIO SAUGUMO REIKALAVIMAMS UŽTIKRINIMAS

24.1. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, jog atliekant darbus bus laikomasi *Kibernetinio saugumo įstatymo* bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 818 *„Dėl kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“* (toliau - Nutarimas) nuostatų.
24.2. Rangovas užtikrina, kad visą Sutarties galiojimo laikotarpį jo personalas turės reikiamus įgūdžius, mokymus ir kvalifikaciją kibernetiniam saugumui užtikrinti. Užsakovas turi teisę, Sutarties galiojimo metu, pareikalauti tai patvirtinančių dokumentų bei (ar) kitų įrodymų.
24.3. Rangovas užtikrina, kad jis pats, jo pasitelkiami Subtiekėjai, Ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, gamintojai, techninės ar programinės įrangos priežiūrą ir palaikymą vykdantys asmenys ar juos kontroliuojantys asmenys nėra iš valstybių ar teritorijų, kurios nelaikomos patikimomis pagal *Viešųjų pirkimų įstatymo* 92 straipsnio 14 punkto sąrašą, taip pat nėra iš valstybių ar teritorijų patenkančių į *Viešųjų pirkimų įstatymo* 92 straipsnio 15 punkto sąrašą. Rangovas privalo užtikrinti, kad prekės neturi paslėptų funkcijų galinčių kelti grėsmę informacijos saugumui.
24.4. Užsakovas (arba jo įgalioti paslaugų teikėjai) turi teisę atlikti Rangovo atitikties Akcinės bendrovės *Lietuvos oro uostų teikimo tiekimo grandinės saugumo valdymo bei tinklų ir informacinių sistemų įsigijimo, plėtojimo ir priežiūros tvarkos aprašo* (toliau – Aprašas) auditą (įskaitant neplaninius patikrinimus) ir Rangovas turi pareigą neatlygintinai sudaryti sąlygas tokiam auditui atlikti Sutarties vykdymo laikotarpiu ar įvykus dideliam incidentui. Užsakovas turi teisę nedelsiant sustabdyti Rangovo prieigas, jei nustatomas kritinis pažeidžiamumas, įvyksta incidentas ar nustatytas kitas Aprašo reikalavimų nesilaikymas arba kol rizika suvaldyta.
24.5. Rangovas turi laikytis konfidencialumo ir duomenų neatskleidimo įsipareigojimų.
24.6. Rangovas privalo laikytis paslaugų teikimo lygmenų (jei taikoma, angl. *Service Level Agreement, SLA*).
24.7. Rangovo prieiga prie Užsakovo informacinių sistemų suteikiama tik sutarties vykdymui ir tik sutarties vykdymo laikotarpiu. Prieiga suteikiama laikantis mažiausios būtinos prieigos (angl. *need to know*) principo.
24.8. Jeigu suteikiama nuotolinė prieiga prie Užsakovo sistemų, Rangovas privalo užtikrinti:

24.8.1. jog prisijungiama naudojant VPN (angl. *Virtual Private Network*) arba lygiavertę saugią technologiją;
24.8.2. kelių veiksnių autentifikavimą (angl. *Multi-factor authentication*);
24.8.3. individualius naudotojų identifikatorius;
24.8.4. saugų slaptažodžių perdavimą ir saugojimą;
24.8.5. laiku diegti programinės įrangos atnaujinimus;
24.8.6. spragų keliančių riziką Užsakovo Tinklų ir informacinėms sistemoms (toliu – „TIS“) valdymą;
24.8.7. taikyti saugaus programavimo principus (jei vykdomi programavimo darbai).
24.9. Rangovas turi atitikti Nutarime įtvirtintus techninius reikalavimus keliamus tiekėjo patalpoms, įrangai, tinklų ir informacinių sistemų priežiūrai, informacijos perdavimui tinklais. Rangovas įsipareigoja, jog į patalpas, kuriose esančiais prietaisais jungiamasi prie Užsakovo TIS negalės patekti jokie pašaliniai asmenys, patalpos bus apsaugotos fizinėmis aplinkos apsaugos ir prieigos kontrolės priemonėmis.
24.10. Rangovo prieiga prie TIS suteikiama tik sutartyje nurodytai paslaugai/darbams įgyvendinti, tiksliai apibrėžtam laikotarpiui pagal patvirtintą Prieigų suteikimo procesą.
24.11. Rangovas įsipareigoja:
24.11.1. bendradarbiauti su Užsakovo paskirtais atsakingais asmenimis;
24.11.2. teikti informaciją ir įrodymus apie kibernetinio saugumo reikalavimų įgyvendinimą;
24.11.3. kartą per metus atlikti TIS veiklos tęstinumo valdymo plano išbandymą;
24.11.4. kartą per metus atlikti atitikties vertinimą teisės aktams, reglamentuojantiems kibernetinio saugumo valdymą;
24.11.5. kartą per 6 mėnesius atlikti TIS spragų testavimą;
24.11.6. leisti Užsakovui atlikti patikrinimus ar vertinimus, jei tai būtina.
24.12. Rangovas ne rečiau kaip kartą per metus arba įvykus esminiams organizaciniams ar kitiems reikšmingiems pokyčiams, taip pat įvykus dideliam kibernetiniam incidentui, nustatomam pagal Kibernetinių incidentų valdymo planą, turi atlikti TIS kibernetinio saugumo rizikos vertinimą, taip pat Užsakovo prašymu pateikti šio vertinimo rezultatus.
24.13. Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau, kaip per 12 valandų nuo sužinojimo, informuoti Užsaakovą apie visus didelius ir (ar) kitus kibernetinius incidentus ar saugumo pažeidimus, susijusius su kibernetinio saugumo subjekto tinklų ir informacinėmis sistemomis – ankstyvasis perspėjimas, kuriame pagal galimybes nurodoma ar kibernetinį incidentą sukėlė neteisėti ar piktavališki veiksmai ir ar jis galėtų daryti tarpvalstybinį poveikį bei kita žinoma susijusi informacija, ir ne vėliau, kaip per 48 valandas nuo sužinojimo pateikti pranešimą, kuriame pagal galimybes atnaujinama informacija apie incidentą ir pateikiama informacija apie jo sunkumą ir poveikį, vertinimas, įsilaužimo įrodymai, jei tokių yra. Rangovas ne vėliau, kaip per 1 mėnesį turi neatlygintinai pateikti Užsakovui kibernetinio incidento tyrimo galutinę ataskaitą, kurioje būtų nurodyta:
24.13.1. išsamus kibernetinio incidento, įskaitant jo sunkumą ir poveikį, aprašymas;
24.13.2. grėsmės arba pagrindinės priežasties, dėl kurios kibernetinis incidentas galėjo įvykti, rūšis;
24.13.3. taikomos ir įgyvendinamos kibernetinio incidento poveikio mažinimo priemonės;
24.13.4. tarpvalstybinis kibernetinio incidento poveikis, jeigu toks buvo;
24.13.5. jei po vieno mėnesio nuo sužinojimo incidentas tebevyksta – pateikiama pažangos ataskaita, o galutinė ataskaita pateikiama per 1 mėnesį po kibernetinio incidento suvaldymo. Rangovas įsipareigoja tirti kibernetinius incidentus ir saugumo pažeidimus pagal patvirtintas procedūras ir bendradarbiauti atliekant jų tyrimą.
24.14. Rangovo galimi, pagrįsti nukrypimai nuo reikalavimų turi būti aiškiai įvardinti ir dokumentuoti.
24.15. Rangovas privalo užtikrinti:
žurnalinių įrašų rinkimą, saugojimą ir prieinamumą;
23.15.1. prieigos valdymo kontrolę ar audito vykdymo galimybes;
23.15.2. įsipareigojimus dėl programinės įrangos atnaujinimų vykdymo.
24.16. Rangovas turi iš anksto pranešti apie bet kokį esminį darbų atlikomo pakeitimą, įskaitant TIS pakeitimus (pvz., perkėlimas, techninės ar programinės įrangos pakeitimas ir perkonfigūravimas), kurie turi įtakos sutarčiai, informacijos apdorojimui arba saugojimui naujoje geografinėje ar teisinėje jurisdikcijoje, sprendimui naudotis naujų subrangovų paslaugomis (įskaitant esamų subrangovų keitimą);
24.17. Pasibaigus Sutarčiai Rangovo prieiga prie Užsakovo informacinių sistemų turi būti nedelsiant panaikinta.
24.18. Šiame Sutarties skyriuje numatyti reikalavimai taikomi ir Rangovo pasitelktiems Subrangovams/ Ūkio subjektams, kurių pajėgumais remiamasi (jeigu pasitelkiami).

25 KITOS SUTARTIES SĄLYGOS

25.1. Sutarties priedai yra neatskiriama Sutarties dalis.
25.2. Rangovas neturi teisės perduoti Sutartimi apibrėžtų teisių ir pareigų trečiosioms šalims be raštiško Užsakovo sutikimo.
25.3. Užsakovas turi teisę be Rangovo sutikimo iš Sutarties kylančias visas ar dalį Užsakovo teisių ir (ar) pareigų perleisti kitam asmeniui, pateikiant Rangovui pranešimą likus ne mažiau nei 10 (dešimt) kalendorinių dienų iki teisių ir (ar) pareigų perleidimo, nurodant Užsakovo teisių ir (ar) pareigų pagal šią Sutartį perėmėją, jeigu Užsakovo funkcijos ir / ar veikla, susijusi su šia Sutartimi būtų perleidžiama tam trečiajai šaliai.
25.4. Visa informacija, įspėjimai ar pranešimai, susiję su šia Sutartimi, privalo būti raštiški ir turi būti siunčiami elektroniniu paštu arba registruotu laišku arba kurjeriniu paštu (su patvirtinimu apie įteikimą) arba įteikiami pasirašytinai Sutarties SS Priede „Kontaktiniai duomenys“ nurodytais adresais. Pranešimai, išsiųsti elektroniniu paštu, yra laikomi gautais jų išsiuntimo dieną arba kitą darbo dieną, jeigu išsiuntimo diena buvo ne darbo diena arba jeigu elektroninis laiškas buvo išsiųsti pasibaigus darbo valandoms (po 17 val.). Visa informacija, įspėjimai, pranešimai, pateikti elektroniniu paštu, įskaitant, pasirašytus ir skenuotus dokumentus, yra laikomi tinkamai įteiktais. Pranešimai, siųsti registruotu laišku, laikomi įteiktais ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo jų išsiuntimo.
25.5. Šalys bendravimui paskiria kontaktinius asmenis, kurių duomenys nurodomi Sutarties SS Priede „Kontaktiniai duomenys“.
25.6. Apie savo adreso, Sutarties SS Priede „Kontaktiniai duomenys“ nurodytų kontaktinių asmenų ar kitų rekvizitų pasikeitimą kiekviena Šalis nedelsdama, tačiau ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo minėto pasikeitimo dienos, raštu privalo pranešti kitai Šaliai. Iki informavimo apie adreso ar kitų rekvizitų pasikeitimą visi šioje Sutartyje nurodytu adresu išsiųsti pranešimai ir kita korespondencija laikomi įteiktais tinkamai.
25.7. Nurodytasis Užsakovo atsakingas asmuo, be kita ko, turi teisę žodžiu ir raštu duoti Rangovo atsakingam asmeniui privalomus su Sutarties vykdymu susijusius nurodymus, pasirašyti Darbų perdavimo-priėmimo aktą, gautas PVM sąskaitas faktūras ir kitus su Sutarties vykdymu susijusius dokumentus (išskyrus susitarimus dėl Sutarties pratęsimo, pakeitimo ir pan.).
25.8. Rangovui žinoma ir jis neprieštarauja, kad Sutarties galiojimo metu Užsakovas, atsižvelgdamas į privalomus nacionaliniam saugumui užtikrinti keliamus reikalavimus bei rekomendacijas, turi teisę tikrinti ir gauti reikiamą informaciją apie Rangovą ir su juo susijusius asmenis (įskaitant, bet neapsiribojant, juridinio asmens dalyvius, naudos gavėjus ir pan.) iš viešų registrų, įskaitant, bet neapsiribojant, Juridinių asmenų registro, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos, Juridinių asmenų naudos gavėjų informacinės sistemos ir kt. Rangovui taip pat yra žinoma ir jis įsipareigoja, Užsakovui pasikreipus į Rangovą, atitinkamai pateikti visą aukščiau nurodytą ir Užsakovo prašomą informaciją.
25.9. Užsakovas turi teisę Sutarties galiojimo metu pareikalauti Rangovo pateikti pagrindžiančius dokumentus dėl Darbų atlikimo metu naudojamų prekių/įrangos/medžiagų atitikties Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 58 straipsnio 41 dalies nuostatoms ir Paslaugų teikėjo bei jo Subtiekėjų atitikimo Europos Tarybos reglamento (ES) 2022/576 2022 m. balandžio 8 d., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, 5k straipsnio reikalavimams, taip pat – dėl atitikties Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 50 straipsnio 9 dalies nuostatoms (jei taikoma). Rangovui nepateiktus tokios informacijos gali būti sprendžiama dėl Sutarties nutraukimo Sutartyje nustatyta tvarka.
25.10. Rangovas turi mažinti popieriaus sunaudojimą, atsisakyti nebūtino dokumentų kopijavimo ir spausdinimo, dokumentus teikti elektroniniu formatu, o dokumentacija, kuri turi būti pasirašoma, turi būti pasirašoma elektroniniu parašu. Esant būtinybei spausdinti, naudojamas perdirbtas popierius, kuris atitinka žaliojo pirkimo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakyme Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašo, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.